

کلیات

● دایرةالمعارفها

۱) اسمعی، مرتضی. جهان اسلام. ج ۲: بنگلادش، پاکستان، ترکیه. تهران، مرکز نشر دانشگاهی. ۱۳۶۹ [توزیع ۱۷۰]. ۵۸۳ ص. مصور. نقشه. جدول. نمودار. فهرست راهنما. ۵۵۰۰ ریال.

کتاب حاضر دومین مجلد از مجموعه‌ای ۷ جلدی است دربارهٔ شؤون مختلف زندگی در ۳۷ کشور اسلامی جهان که مجلدات دیگر آن نیز به ترتیب حروف الفبایی نام کشورها به تدریج منتشر خواهد شد. نخستین جلد این مجموعه در سال ۱۳۶۶ توسط همین ناشر منتشر شد که در آن مسائل کشورهای اردن، افغانستان، الجزایر، امارات متحدهٔ عربی، اندونزی، بحرین و برونی مورد بحث قرار گرفته بود (رک. نقد و معرفی کامران فانی در مجلهٔ نشر دانش، سال ۸، شماره ۵، ۱۳۶۷). مؤلف در مجلد حاضر، که به بررسی مسائل کشورهای بنگلادش، پاکستان و ترکیه اختصاص دارد، مانند مجلد پیشین و مطابق با الگوی کلی این دایرةالمعارف، هر کشور را در ۹ فصل بررسی و معرفی کرده است: جغرافیای طبیعی و اجتماعی، تاریخ، قانون اساسی و نوع حکومت، اقتصاد، دفاع و وضع نیروهای مسلح، آموزش و پرورش، رسانه‌ها، نظام حقوقی و نهادهای کیفری، و بالآخره امور اجتماعی موضوعات این ۹ فصل هستند. لازم به توضیح است که مقصود از کشورهای مسلمان در این مجموعه کشورهای مستقلی هستند که بیش از ۵۰٪ از کل سکنهٔ آنان مسلمان باشند. ارائهٔ گزیده‌ای از وقایع مهم تاریخی هر کشور، تهیهٔ زندگینامهٔ برجسته‌ترین رجال تاریخی کشورهای مورد بحث و بالآخره فهرست مفصل اعلام در پایان هر مجلد، از دیگر ویژگیهای این دایرةالمعارف است. [نیز رک. به مقالهٔ «نگاهی به جهان اسلام» در همین شمارهٔ نشر دانش].

۲) مرسولوند، حسن. زندگینامهٔ رجال و مشاهیر ایران (۱۲۹۹-۱۳۲۰ هـ ش). ج ۲: ب-ث. تهران، انتشارات الهام. ۱۳۶۹ [توزیع ۱۷۰]. ۵۱۲ ص. مصور. نمونهٔ سند. فهرستها. ۵۲۰۰ ریال.

نویسنده در این مجلد نیز مانند مجلد پیش به معرفی آن دسته از شعرا، سیاستمداران، نظامیان، دولتمردان، روحانیان، محققان و دانشمندان ایرانی پرداخته که از آغاز کودتای سوم اسفند ۱۲۹۹ تا شهریور ۱۳۲۰ در صحنه بوده و یا مرگشان در این دوره رخ داده است.

● فهرست، کتابشناسی

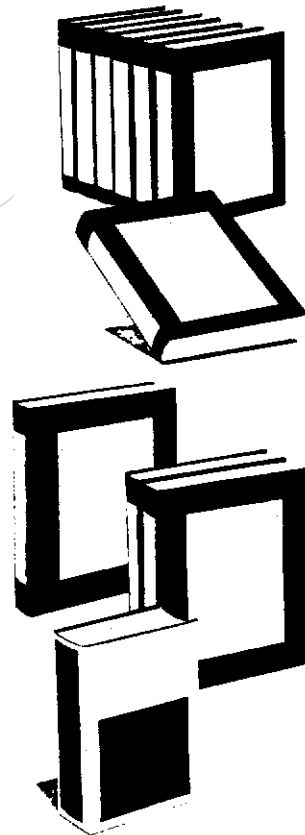
۳) روزنه‌ای به کتب فارسی. نیویورک. انتشارات صبا (تهران)، انتشارات روزنه). ۱۳۷۰. ۱۳۴ ص. مصور.

این فهرست شامل مشخصات کتابشناسی و توصیف مختصر بعضی از کتب جدید منتشر شده در ایران است که همراه با فرمهای مخصوص سفارش کتاب و قیمت کتابها به دلار و ریال، خصوصاً برای ایرانیان مقیم خارج از کشور، تنظیم شده است. وجود فهرست راهنمای شامل نام نویسندگان و عنوان کتابها در پایان این فهرست می‌توانست گره‌گشای مراجعه‌کنندگان دریافتن کتب مورد نظر خود باشد. ظاهراً غالب توصیفهای این فهرست عیناً از بخشهای معرفی کتاب مجلاتی چون نشر دانش و آینده به «عاریت» گرفته شده؛ شایسته است در چنین مواردی نام مأخذ نیز ذکر شود.

۴) فهرست مندرجات مجلات کتابخانهٔ مرکزی آستان قدس رضوی. مشهد. انتشارات کتابخانهٔ مرکزی آستان قدس. ۱۳۶۹. (دورهٔ ۷، شمارهٔ ۱). ۱۴۴ ص.

از ویژگیهای این فهرست در برداشتن برگدای است که علاقه‌مندان می‌توانند برای دریافت فتوکپی مقاله یا مطلب مورد نظر خود آن را بکنند و به بخش آرشیو مطبوعات کتابخانهٔ مرکزی آستان قدس رضوی ارسال دارند. ۵) مدیریت نمایه‌سازی. فهرست مقالات فارسی در مطبوعات جمهوری اسلامی ایران (دورهٔ ۶، پاییز ۱۳۶۶). تهران، سازمان مدارک فرهنگی انقلاب اسلامی. ۱۳۷۰. سی و یک + ۶۵۹ ص. فهرستهای راهنما. ۱۵۰۰ ریال.

کتابهای تازه

امید طبیب‌زاده

فهرست حاضر مجموعه‌ای است از مشخصات کتابشناسی مقالات نشریات ادواری پاییز ۱۳۶۶، که با توجه به موضوع و محتوای مقالات تنظیم و طبقه‌بندی شده است. در این فهرست مشخصات کتابشناسی ۵۶۵۷ عنوان مقاله از ۱۳۷ نشریه ارائه شده است. متأسفانه این فهرست فاقد مشخصات مقالات منتشر شده در برخی مجلات چون مجله زبان‌شناسی، باستان‌شناسی و تاریخ و نشر دانش است.

۶) مرکز تحقیقات و مطالعات فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی. کتابنامه-۷۵ (فهرست کتب منتشره آذر ۱۳۶۹). تهران. سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی. ۱۳۷۰. ۱۵۱ ص. فهرست راهنما. جدول. ۲۰۰ ریال.

در آذر ماه سال ۱۳۶۹، ۵۷۴ عنوان کتاب منتشر شده که ۳۰۱ عنوان آن چاپ اول بوده است. این مقدار نسبت به میزان کتابهای منتشر شده در ماههای پیش از آن (مثلاً شهریور و مهر) کاهش محسوسی را نشان می‌دهد. در شهریور ماه ۱۳۶۹، ۹۱۱ عنوان کتاب با ۴۴۶ عنوان چاپ اول، و در مهر ماه همان سال ۷۴۱ عنوان با ۳۶۸ عنوان چاپ اول منتشر شده بود. کتابهای منتشر شده در آبان تقریباً برابر با کتابهای ماه آذر است. این سیر نزولی کم‌وبیش تاکنون نیز ادامه داشته است.

۷) منزوی، احمد. فهرست مشترک نسخه‌های خطی فارسی پاکستان. ج ۱۲. اسلام‌آباد. مرکز تحقیقات فارسی ایران و پاکستان. ۱۳۷۰/۱۹۹۱. ۷۵۵+۱۲ ص [از ص ۱۶۳۵ تا ۲۳۹۰]. ۱۰۰ روپیه.

● کتابداری و اطلاع‌رسانی

۸) برتو، بابک. ساختمان و تجهیزات کتابخانه. شیراز. دانشکده فنی الکترونیک. ۱۳۷۰. ک + ۱۸۴ ص. نقشه. نمودار. جدول.

ساختمان کتابخانه باید دارای ویژگیهای خاصی باشد که با اهداف آن (مثلاً دستیابی راحت و سریع مراجعه‌کنندگان به مواد کتابخانه، انعطاف‌پذیری آن همگام با پیشرفتهای تکنولوژی، و حفظ و نگهداری صحیح مواد و مدارک و غیره) هماهنگ باشد. نویسندگان در این کتاب به بسیاری از این ویژگیها پرداخته و کوشیده است علاوه بر متنی درسی برای درس «ساختمان و تجهیزات کتابخانه» برای دانشجویان دوره کارشناسی کتابداری (راهنمای مفیدی نیز برای مهندسان معمار که در برنامه ریزیهای ساختمان کتابخانه‌ها مشارکت و فعالیت دارند فراهم آورد.

۹) گوپتا، آر. سی. (و) رانبرکشور (و) سی. بی. گوپتا. ترمیم و نگهداری اسناد و مواد کاغذی. ترجمه عباسعلی عابدی استاد. مشهد. کتابخانه آستان قدس رضوی. ۱۳۶۹ [توزیع ۷۰]. (شماره ۱۴). ۱۴۷ ص. مصور. جدول.

کتاب حاضر درباره انواع لطماتی که ممکن است بر کتابها و اسناد مورد استفاده کتابخانه‌ها، آرشوها، موزه‌ها، و مراکز اسناد وارد آید بحث کرده و شیوه‌های پیش‌گیری و مقابله با آنها را توضیح داده است. تأثیر آلودگی هوا، رطوبت، تابش مستقیم آفتاب، آفات و حشرات زیان‌آور و چگونگی مقابله با این عوامل، بازسازی اسناد عتیقه، جلوگیری از خطرات آتش‌سوزی، صحافی، ترمیم انواع نسخ خطی و اسناد آسیب دیده از آتش از جمله مطالب کتاب حاضر است.

● مجموعه‌ها

۱۰) بهنود، مسعود. حرف دیگر (مجموعه مقالات ۲). گردآورنده: مرتضی فیاض. [تهران]. آریین کار. ۱۳۷۰. ۲۴۸ ص. ۱۷۰۰ ریال.

غالب مقالات این مجموعه در دو سال اخیر نوشته شده و جز سه تایی آنها، همگی قبلاً در مجلات گوناگون ایران منتشر شده‌اند. مقالات این کتاب در چهار بخش مقالات سیاسی، وقایع سیاسی، تاریخ معاصر ایران و نقد تنظیم شده‌اند. این کتاب دومین مجموعه از مقالات مسعود بهنود است. مجموعه نخستین در سال ۱۳۶۸ با عنوان دو حرف منتشر شد.

۱۱) پوراحمد چکنجانی، محمدتقی (و) سارا خدیوی فرد (و) احمد

قربانزاده. زلزله گیلان به روایت مطبوعات. رشت. اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی گیلان. ۱۳۷۰. ۳۳۶ ص. مصور. ۱۸۰۰ ریال.

۱۲) حمیدی، سیدجعفر. وزیرکشان (مجموعه مقالات). تهران. مؤسسه انتشاراتی و آموزشی نسل دانش. ۱۳۶۹ [توزیع ۷۰]. ۶۰۹ ص. مصور. فهرست اعلام. ۵۸۰۰ ریال.

مجموعه ۲۵ مقاله است که در سالهای پیش در مجلاتی چون کیهان فرهنگی، صبح، دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه شهید بهشتی، رشد ادبی و غیره منتشر شده.

۱۳) دهباشی، علی (گردآوری). یادنامه بروین اعتصامی. تهران. دنیای مادر. ۱۳۷۰. ۵۹۰ ص. ۴۵۰۰ ریال.

مهدی اخوان ثالث (با نیم صفحه مطلب)، محمدعلی اسلامی ندوشن (با یک صفحه)، محمود اعتمادزاده، رضا برهنی (با نیم صفحه)، ملک الشعرای بهار، محمدجواد شریعت، دهخدا، لطفعلی صورنگر، احسان یارشاطر، غلامحسین یوسفی از جمله نویسندگان مطالب این یادنامه هستند. ظاهراً برخی از مطالب این مجموعه برای نخستین بار است که در اینجا منتشر می‌شود. فردوسی و شاهنامه نام مجموعه دیگری است که هم اسامی به اهتمام همین اهتمامگر منتشر شده است.

۱۴) طاووسی، محمود (به کوشش). نامگانی استاد علی سامی. ج ۱. انتشارات نوید شیراز. ۱۳۷۰. شانزده + ۵۱۰ ص. مصور. نقشه. ۴۷۰۰ ریال.

مجموعه حاضر به یاد خدمات دکتر علی سامی (۱۳۶۸-۱۲۸۹)، باستان‌شناس و محقق نامی ایرانی، تهیه و تدوین شده است. این مجموعه شامل ۲۳ مقاله در زمینه‌های باستان‌شناسی، فرهنگ، ادب، تاریخ و هنر ایران است. نام برخی از نویسندگان این مجموعه را می‌آوریم: رضا شعبانی، ماهیار نوابی، افشار سیستانی، رقیه بهزادی، پرویز خانفی، ایرج افشار، مهشید میرفخرایی.

۱۵) قاسم‌زاده، محمد (و) سحر دریایی (ویراستاران). ناگه غروب کدامین ستاره... (یادنامه مهدی اخوان ثالث-م. امید). تهران. انتشارات بزرگمهر. ۱۳۷۰. ۷۲۲ ص. ۴۸۵۰ ریال.

مطالب این مجموعه در بخشهای مقالات، گفتگوها، خاطرات، اخوانیه، مرثی و برگزیده اشعار تنظیم شده است. شفیع کدکئی، فروغ فرخ‌زاد، جلال آل‌احمد، عبدالحسین زرین‌کوب، رضا برهنی، داریوش آشوری، هوشنگ گلشیری، سیمین بهبهانی، ضیاء موحد، علی باباجاهی، شمس‌انگرو، اسماعیل خوئی، اسلام کاظمیه، غلامحسین یوسفی، نصرت رحمانی، کریم امامی و خلیلهای دیگر نویسندگان مطالب دوباره چاپ شده این مجموعه هستند.

۱۶) مرکز مدارک فرهنگی انقلاب اسلامی. در مکتب جمعه. ج ۷. تهران. سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی. ۱۳۶۹ [توزیع ۷۰]. ۳۸۱ ص. فهرست راهنما. ۲۰۰۰ ریال.

کتاب حاضر شامل مجموعه خطبه‌های نماز جمعه تهران از هفته دویست و یازدهم (۶۲/۵/۱۴) تا هفته دویست و سی و چهارم (۶۲/۱۰/۲۳) است.

۱۷) میراث ماندگار. ج ۱: مجموعه مصاحبه‌های سال اول و دوم کیهان فرهنگی. ج ۲: مجموعه مصاحبه‌های سال سوم و چهارم کیهان فرهنگی. تهران. سازمان انتشارات کیهان. ۱۳۶۹ [توزیع ۷۰]. ج ۲. ۱۸۶+۱۵۰ ص. مصور. ۸۰۰۰ ریال.

افزودن يك فهرست مفصل اعلام به این «میراث» بر سودمندی آن می‌افزود.

۱۸) نائل خانلری، پرویز. هفتاد سخن. ج ۳: از گوشه و کنار ادبیات فارسی. تهران. انتشارات توس. ۱۳۶۹ [توزیع ۷۰]. ۴۲۹ ص. ۳۵۰۰ ریال.

کتاب حاضر مجموعه‌ای است از مقالات و سخنرانیهای شادروان دکتر خانلری که غالباً در مجله سخن منتشر شده یا به مناسبتی به صورت سخنرانی در دانشکده ادبیات دانشگاه تهران یا جاهای دیگر ایراد شده است. مقالات

این مجموعه در دو بخش، یکی مربوط به نثر و ادبیات معاصر و دیگری مربوط به آثار مهم و معتبر ادبی گذشته، است. خاطرات دکتر خانلری درباره صادق هدایت، بزرگ علوی و مجتبی مینوی از جمله مطالب خواندنی کتاب است. ظاهراً این کتاب جلد چهارمی هم دارد که با عنوان شیوه‌های نو در ادبیات جهان عن قریب منتشر خواهد شد. شعر و هنر، فرهنگ و اجتماع، عناوین دو مجلد پیشین این مجموعه (همگی از انتشارات توس) است.

● اسناد

۱۹) مرکز اسناد انقلاب اسلامی. اسناد انقلاب اسلامی. با مقدمه‌ای از سیدمحمد روحانی. تهران. معاونت فرهنگی سازمان تبلیغات اسلامی. ۱۳۶۹ [توزیع ۷۰]. ۶۰۰ ص. ۱۷۰۰ ریال.

این مجموعه شامل بیانیه‌های صادر شده از سوی مقامات عالی‌حوزه‌های علمی قم، تهران، مشهد و نجف اشرف از سال ۱۳۴۰ تا پیروزی انقلاب در سال ۱۳۵۷ است و در بردارنده نظرات آیات عظام اراکی، حکیم، شاهرودی، میلانی، گلپایگانی، مرعشی نجفی، خوانساری شیرازی و خوبی است و نمایانگر مبارزات مراجع و علما با رژیم گذشته است.

۲۰) واحد نشر اسناد، اسناد معاهدات دو جانبه ایران با سایر دول. ج ۲. تهران. دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی. ۱۳۶۹ [توزیع ۷۰]. شانزده + ۷۰۵ ص + نمونه اسناد لاتین [بدون صفحه شمار]. ۴۵۰۰ ریال.

کتاب حاضر شامل ۱۷۷ فقره سند درباره معاهدات دو جانبه ایران با کشورهای امریکا، اتریش، اتیوپی، اردن، اروگوئه، اسپانیا و استرالیا است. قدیمی‌ترین این اسناد مربوط به سال ۱۳۰۵ و جدیدترین آنها مربوط به سال ۱۳۵۷ است. موضوع معاهده، متن اصلی سند، تاریخ و نام امضا کنندگان معاهدات از جمله اطلاعاتی است که درباره هر سند ارائه شده است.

۲۱) اسناد معاهدات دو جانبه ایران با سایر دول. ج ۳. تهران. دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی. ۱۳۷۰. پانزده + ۷۳۳ ص. نمونه سند. ۴۵۰۰ ریال.

این کتاب به ۲۷۱ فقره سند از معاهدات ایران با کشورهای چون افغانستان، الجزایر، امارات متحده عربی، اندونزی، انگلستان، ایتالیا، ایرلند و ایسلند در دوران پهلوی اختصاص دارد.

۲۲) گزیده اسناد خلیج فارس. ج ۲. تهران. دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی. ۱۳۶۹ [توزیع ۷۰]. ۸۸۵ ص. نمونه سند. ۴۵۰۰ ریال.

۲۳) گزیده اسناد سیاسی ایران و عثمانی. ج ۲. تهران. دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی. ۱۳۶۹ [توزیع ۷۰]. بیست و هشت + ۷۵۴ ص. نقشه. جدول. نمونه سند. ۴۰۰۰ ریال.

کتاب حاضر مشتمل است بر ۲۱۰ سند تاریخی درباره مرزهای ایران و عثمانی، از سال ۱۲۷۱ تا ۱۳۱۳ قمری.

دین، عرفان، تصوف

۲۴) [آیه الله منتظری]. مبانی فقهی حکومت اسلامی. ج ۲: امامت و رهبری. ترجمه محمود صلواتی. قم. نشر تفکر. ۱۳۶۹ [توزیع ۷۰].

این مجلد ترجمه باب چهارم و پنجم کتاب در اسات فی ولایة الفقیه و فقه الدوله الاسلامیه است و به بررسی دو مسئله اساسی حکومت اسلامی، یعنی شرایط و ویژگیهای رهبر جامعه اسلامی (امام واجب‌الاطاعة) و چگونگی تعیین رهبر در حکومت اسلامی پرداخته است.

۲۵) احتشامی، خسرو. از مضارب تا محراب. [تهران]. انتشارات بهینه. ۱۳۷۰. ۱۱۲ ص. مصور. نمونه سند. ۷۰۰ ریال.

کتاب حاضر به بررسی زندگی، آثار و افکار میرزا جهانگیرخان قشقایی، از فلاسفه صدرایی در عهد قاجار اختصاص دارد.

۲۶) سجادی، سیدجعفر. لغات و اصطلاحات و تعبیرات عرفانی. تهران. طهوری. ۱۳۷۰. پانزده + ۸۱۴ ص. ۶۰۰۰ ریال.

کتاب حاضر فرهنگ الفبایی اصطلاحات گوناگون در زمینه عرفان عملی و نظری و تعبیرات ذوقی و اشراقی، و نیز مقامات و مراتب سالکان طریق و جامه و پوشش صوفیه و حالات و کردار و روابط صوفیه با یکدیگر و آداب ریاضت و وجد و شور و شطحیات و مطالب دیگر است. این کتاب نخستین بار در سال ۱۳۳۹ ش منتشر و تا سال ۱۳۶۲ چند بار چاپ شد. در چاپ حاضر تعداد اصطلاحات و حجم توضیحات نسبت به چاپهای پیش دو برابر شده است. ۲۷) طباطبائی، سیدمحمدحسین. انسان؛ از آغاز تا انجام. ترجمه و تعلیقات از صادق لاریجانی آملی. تهران. انتشارات الزهراء. ۱۳۶۹ [توزیع ۷۰]. ۳۷۳ ص. فهرست اعلام. ۱۶۰۰ ریال.

کتاب حاضر مشتمل بر سه رساله «الانسان قبل الدنیا»، «الانسان فی الدنیا»، و «الانسان بعد الدنیا» است. نویسنده در این رسائل مانند تفسیر المیزان به شیوه «تفسیر قرآن با قرآن» و با اختصار و ایجاز بسیار به بررسی مسائل هر رساله پرداخته است. در رساله نخست اطوار عارض بر انسان، قبل از هبوط به دنیا بررسی می‌شود، رساله دوم به تحقیق در موقعیت انسان در ظرف حیات دنیوی اختصاص دارد، و رساله سوم که بسیار مفصلتر از مجموع دو رساله دیگر است بحثی است درباره معاد و وضع انسان پس از حیات دنیا. مترجم برای کمک به خواننده در درک بهتر مطالب کتاب، توضیحات و تعلیقاتی به متن افزوده و مراجع روایات و آیات را که در متن اصلی نیامده مشخص ساخته و به تناسب عناوینی را برای هر بخش برگزیده است.

۲۸) مایل هروی، نجیب. در شبستان عرفان (مجموعه رسائل فارسی از پیران ایران). تهران. نشر گفتار. ۱۳۶۹ [توزیع ۷۰]. ۲۵۸ ص. مصور. فهرستها. ۳۲۰۰ ریال.

نگارنده کتاب کوشیده است با ارائه بحث انتقادی درباره بعضی از متون خانقاهی که ظاهراً تاکنون جز در شکل نسخ خطی به گونه‌ای دیگر مطرح نبوده‌اند، اطلاعات تازه‌ای را در زمینه نظام خانقاهی و خانقاهیان و آثارشان در اختیار بگذارد. مناقب شیخ ضیاءالدین ابوبکر حاتم‌ی جوینی، تحفة الفقیر، رباعیات خواجه ابوالوفا خوارزمی، رموز العاشقین، و شرح شعر خواجه حافظ عناوین این رسالات است.

۲۹) مدرسی، سیدمحمد تقی. نگرشی نو بر اندیشه اسلامی. ترجمه حمیدرضا آذری. مشهد. آستان قدس رضوی. ۱۳۷۰. ۴۵۶ ص. ۱۷۵۰ ریال.

۳۰) معروف الحسینی، هاشم. تصوف و تشیع. ترجمه سیدمحمدصادق عارف. مشهد. آستان قدس رضوی. ۱۳۶۹ [توزیع ۷۰]. ۵۵۵ ص. ۲۱۵۰ ریال.

نویسنده ابتدا به ذکر تاریخ ظهور تشیع و بیان اصول و بررسی سیر حوادث آن پرداخته سپس شرحی در تاریخ تصوف و عرفان، و ریشه‌یابی و نقد و ارزشیابی تعالیم آن از نظر معیارهای اسلامی ارائه کرده است. وی در نهایت کوشیده است با مقایسه افکار و عقاید و احوال صوفیان و آرای شیعه درباره مسائل دینی و حیاتی اسلام، ثابت کند که شکاف عظیمی میان تصوف و تشیع وجود دارد و تصوف مطلقاً زائیده تشیع یا معلول آن نیست. کتاب حاضر از روی متن عربی (بیروت، دارالقلم، ۱۹۷۹) ترجمه شده است.

۳۱) نقوی، سیدحسین عارف. تذکره علمای امامیه پاکستان. ترجمه محمدهاشم. ویراسته سیدجعفر شریعتمداری. مشهد. آستان قدس رضوی. ۱۳۷۰. سی + ۵۰۵ ص. فهرستها. ۲۲۰۰ ریال.

کتاب حاضر شامل شرح احوال و آثار و سابقه خدمات دینی ۴۶۳ نفر از علمای امامیه پاکستان است. کتاب حاضر از روی متن اردو (مرکز تحقیقات فارسی ایران و پاکستان، ۱۹۸۴) ترجمه شده است.

فلسفه

۳۲) بوهر، کارل ریمنوند. منطق اکتشاف علمی. ترجمه احمد آرام. ویراسته مهین محتاج. تهران. سروش. ۱۳۷۰. ۵۰۸ ص. فهرست نامها. واژه‌نامه. نرم ۲۸۰۰ / زرکوب ۴۱۰۰ ریال.

متن اصلی (آلمانی) این کتاب در سال ۱۹۳۴ و ترجمه انگلیسی آن در سال

جنگ اطلاعاتی رژیم اسرائیل در گوشه و کنار جهان سخن گفته. شرح مداخلات موساد در امور داخلی کشورهای جهان، شرکت موساد در بازار جهانی مواد مخدر و چگونگی تبدیل شدن این سازمان به غول غیر قابل کنترلی که حتی منافع رژیم صهیونیستی را فدای منافع خود کرده است از جمله مطالب کتاب است. این کتاب از روی متن انگلیسی ۱۹۹۰ به فارسی برگردانده شده است.

(۲۸) تافلر، الوین. تغییر ماهیت قدرت. ترجمه حسن نورائی بیدخت (و) شاهرخ بهار. ویراسته سیدحسین امیرشاهی. با مقدمه محمدجواد لاریجانی. تهران. مرکز ترجمه و نشر کتاب. ۱۳۷۰. ۷۰۴ ص. ۳۲۰۰ ریال.

به دنبال استقبال سیاسی خوانهای ایرانی از کتابهای الوین تافلر، باید منتظر ترجمه‌های مکرر دیگری از آثار این نویسنده باشیم. کتاب حاضر که اصل انگلیسی آن در سال ۱۹۹۰ منتشر شده برای بار دوم است که به فارسی برگردانده می‌شود. ترجمه دیگر این کتاب با عنوان جابجایی در قدرت از شهیندخت خوارزمی (بخش: از نشر نو) بوده است. موج سوم و ورزفهای آینده نام دو کتاب دیگر این نویسنده است که با ترجمه شهیندخت خوارزمی به فارسی منتشر شده است.

(۲۹) دانشجویان مسلمان پیرو خط امام. ایران در بند: «بخش دوم»: روابط خارجی. ج ۷. تهران. مرکز نشر اسناد لانه جاسوسی آمریکا. ۱۳۶۹ [توزیع ۱۷۰]. ۵۵ + ۳۸۴ ص. جدول. فهرست راهنما.

کتاب حاضر مشتمل است بر ۴۲ سند که غالباً به جنبه‌های نظامی سیاست جهانی آمریکا در قبال ایران، گزارشهای در زمینه هدایت روابط با ایران، گزارشهای سفارت و کنسولگریهای آمریکا در ایران و موضوعات مدنظر وزارت خارجه آمریکا برای گزارشگری و تحلیل سیاسی و مسائل مربوط به دانشجویان ایران در آمریکا اختصاص دارد.

(۴۰) روزانوالون، بی‌یر (و) دیگران. بحران مارکسیسم (به انضمام چند مقاله درباره پرسترویکا). ترجمه و شرح مصطفی رحیمی. ویراسته سعید یونسی. تهران. سروش. ۱۳۷۰. ۲۹۳ ص. ۱۰۰۰ ریال.

ظاهراً ترجمه فارسی این کتاب، که از روی متن فرانسه (۱۹۷۹) آن صورت گرفته، چند سالی در انتظار کاغذ و نوبت چاپ بوده است. معذراً مطالب کتاب، خصوصاً که با شرح و بحثهای مترجم آن نیز همراه است، هنوز قابل استفاده و سودمند است.

(۴۱) طلوعی، محمود، ترس از انگلیس. تهران. انتشارات هفته. ۱۳۶۹ [توزیع ۱۷۰]. ۳۳۴ ص. ۱۲۵۰ ریال.

(۴۲) علوی، مصطفی. شرکتهای چند ملیتی و [توسعه] جهان سوم. تهران. بی‌نا. ۱۳۷۰. ۲۵۰ ص. فهرست اعلام. جدول. نمودار. ۱۴۰۰ ریال.

(۴۳) نعیمی، سیدمحمدکاظم. دیوارها فرو می‌ریزد: مسأله آلمان و بازتاب آن در دیپلماسی عمومی. تهران. نشر البرز. ۱۳۷۰. ۱۹۶ ص. نقشه. ۱۰۰۰ ریال.

نویسنده با بررسی مقدماتی تاریخ دیپلماسی عمومی آلمان از سال ۱۸۷۱ به بعد، یعنی سال تشکیل امپراتوری واحد آلمان، بحث خود را آغاز کرده است. وی پس از روشن ساختن پیشینه سیاسی آلمان به عوامل علت و معلولی مربوط به حوادث جاری دو آلمان قبل از متحد شدن آنها پرداخته و بحث خود را تا اصلاحات اخیر در شوروی ادامه داده است. به اعتقاد وی مسئله آلمان فقط به خود آلمانها و خوی سلطه طلب آنها مربوط نمی‌شود، بلکه سیاستهای اشتباه آمیز زمامداران شرق و غرب و همچنین عوامل ژنوپولیتیک از جمله علل عمده این جدایی بوده‌اند.

اقتصاد و مدیریت

(۴۴) افشاری، زهرا. اقتصاد کشورهای با برنامه‌ریزی متمرکز. تهران. دانشگاه الزهراء (س). ۱۳۶۹. [توزیع ۱۷۰]. ۲۷۶ ص. جدول. نمودار. ۱۸۰۰ ریال.

(۴۵) بروف، آیان پروکس. نظریه‌های توسعه نیافتگی. ترجمه علی

۱۹۶۵ منتشر شده. کتاب حاضر از روی متن انگلیسی به فارسی برگردانده شده است. جامعه بازو دشمنان آن عنوان کتاب دیگری از کارل پوپر است که اخیراً جلد چهارم و آخر آن به ترجمه عزت‌الله فولادوند منتشر شد (تهران، خوارزمی، ۱۳۶۹).

(۳۳) دورانت، ویل، لذات فلسفه. ترجمه عباس زریاب. ویراسته هرمز همایون‌پور. تهران. سازمان انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی. ۱۳۶۹ [توزیع ۱۷۰]. ج ۵ (چاپ اول از ویراسته دوم). ۵۱۹ ص. واژه‌نامه. نمایه. ۳۵۰۰ ریال.

نویسنده فلسفه را نه به عنوان بحثی مژدرسی (اسکولاستیکی) که به مسائل تخصصی و مفاهیمی به دور از منافع و اجتماع انسان اختصاص دارد، بلکه در مقام میثقی وابسته به انسان و راهگشای معضلات روحی و اخلاقی او در جهان معاصر مطرح ساخته و ضرورت آشنایی و ارتباط با آن را نمایان ساخته است. منطقی، شناخت، ماتریالیسم، اخلاق، زیبایی‌شناسی، تاریخ و تمدن، فلسفه سیاسی، و دین و ایمان از جمله مباحث این کتاب است. از این کتاب می‌توان به عنوان مدخل مناسبی برای مطالعه فلسفه استفاده کرد. کتاب حاضر از روی چاپ دوم متن انگلیسی (۱۹۵۳) ترجمه شده است.

(۳۴) زرین کوب، عبدالحسین. در قلمرو وجدان (سیری در عقاید ادیان و اساطیر). تهران. انتشارات علمی. ۱۳۶۹ [توزیع ۱۷۰]. ۶۱۱ ص. فهرست راهنما. ۵۰۰۰ ریال.

چنانکه مؤلف خود در مقدمه کتاب آورده، این کتاب نه تاریخ جامع ادیان است و نه مروری بر تمام فرهنگ دینی انسان، بلکه جستجویی است در آنچه حیات دینی و زندگی درونی انسان به قلمرو وجدان مدیون است. از اساطیر و مراسم تا عقاید و ادیان، از اخلاق و حکمت تا تصوف و عرفان هر آنچه در جوهر ذات یا در خط سیر تحول و کمال خویش به گونه‌ای با حکم وجدان آدمی ارتباط دارد و در مسیر این جستجو واقع بوده، مورد بحث قرار گرفته است. (۳۵) کاپلستون، فردریک. تاریخ فلسفه. ج ۸: از بنیام تاراسل. ترجمه بهاء‌الدین خرماشاهی. ویراسته اسماعیل سعادت. تهران. شرکت انتشارات علمی و فرهنگی (و) انتشارات سروش. ۱۳۷۰. ۶۴۷ ص. واژه‌نامه. فهرست راهنما. زرکوب ۳۷۵۰ / نرم ۲۶۵۰ ریال.

مجلد حاضر به شرح و بسط برخی از جنبه‌های اندیشه فلسفی انگلیسی و آمریکایی قرن ۱۹ و قسمتی از قرن ۲۰ اختصاص دارد. «اصالت تجربه انگلیسی»، «نهضت ایدئالیسم در بریتانیا»، «ایدئالیسم در آمریکا»، «نهضت پراگماتیسم»، «طغیان در برابر ایدئالیسم» عنوان فصلهای این کتاب است. (۳۶) نقیب‌زاده، میرعبدالحسین. درآمدی به فلسفه. تهران. کتابخانه طهوری. ۱۳۷۰. ۲۶۱ ص. فهرستهای راهنما. ۱۳۰۰ ریال.

سیاست

(۳۷) استروفسکی، ویکتور. راه نیرنگ. ترجمه محسن اشرفی. تهران. انتشارات اطلاعات. ۱۳۷۰. ۴۷۵ ص. نمودار. جدول. نقشه. ۷۰۰ ریال.

ویکتور استروفسکی از مریبان رژیم اسرائیل برای تربیت مأموران اطلاعاتی و از مأموران عالی رتبه سازمان جاسوسی موساد بوده. او در این کتاب به شرح خاطرات خود از سالهای خدمتش در موساد پرداخته و از دودمه

طرح‌های تحقیقاتی اجرا کنند. در این کتاب طبق نظمی منطقی از موضوعاتی چون تدوین طرح تحقیق، عملیات اکتشافی، ساختن برنامه پرسشگری و نیز از معیارهای فنون گردآوری داده‌ها و پردازش و تحلیل داده‌ها بحث شده است. (۵۴) لهستانی زاده، عبدالعلی، تحولات اجتماعی در روستاهای ایران. شیراز. انتشارات نوید. ۱۳۶۹ [توزیع ۷۰]. ۳۲۲ ص. جدول. ۱۷۵۰ ریال. کتاب حاضر به بررسی تحولات اجتماعی در روستاهای ایران اختصاص دارد. نویسنده چگونگی این تحولات را، بر اساس تحلیل ساخت طبقاتی در جوامع پیرامونی و در پیوند با ساخت داخلی و نظام خارجی و شرایط تاریخی، از آغاز اصلاحات ارضی تا انقلاب اسلامی بررسی وریشه‌یابی کرده است. به اعتقاد وی روستاهای ایران جزئی از یک کل اجتماعی هستند و مشکلات آنها حل نمی‌شود مگر با شناخت چگونگی پیدایش و بقا و توسعه آنها. که همگی از موضوعات مورد بحث در این کتاب هستند.

(۵۵) کوزر، لیوپیس. زندگی و اندیشه بزرگان جامعه‌شناسی. ترجمه محسن ثلاثی. تهران. انتشارات علمی. ۱۳۶۹ [توزیع ۷۰]. ج ۲. ۶۲۷ ص. مصور. ۲۶۰۰ ریال.

(۵۶) مک براید، شن (ویراستار). یک جهان، چندین صدا (ارتباطات در جامعه امروز و فردا). ترجمه ایرج باد. تهران. سروش. ۱۳۶۹ [توزیع ۷۰]. ۲۷۰ ص. ۸۰۰ ریال.

در این کتاب کوشش شده است تا تمامی مسائل مربوط به ارتباطات بررسی شود و در پی تجزیه و تحلیل و طبقه‌بندی لازم، اصول اساسی طرح و تنظیم سیاستهای ارتباطی ملی و نیز همکاریهای بین‌المللی در عرصه ارتباطات ارائه گردد. این کتاب خلاصه‌ای است از متن گزارشی که به توصیه سازمان یونسکو و با همکاری دست‌اندرکاران برجسته مسائل ارتباطی تهیه شده است. (۵۷) نسبیت، جان (و) پاتریشیا ابردین. تکاپوی ۲۰۰۰. ترجمه صهبا سعیدی. تهران. ناشر: مترجم (بخش از: نشر نو). ۱۳۷۰. دو + ۵۲۴ ص. ۲۸۰۰ ریال.

نویسندگان این کتاب کوشیده‌اند تحولات و گرایشهای سیاسی و اقتصادی جهان را در دهسال آینده بر اساس داده‌ها و اطلاعات عینی و مستند پیش‌بینی کنند. ظاهراً این نویسندگان که آثارشان، علی‌رغم ژورنالیستی بودن، از مقبولیت بسیار زیادی در میان تحصیل‌کردگان آمریکا و اروپا برخوردار است، دهسال پیش نیز کتاب دیگری در همین مایه و مضمون منتشر کرده بودند. برخی از تحولاتی را که به اعتقاد نویسندگان این کتاب زندگی انسان را در دهه آینده تحت تأثیر قرار خواهد داد می‌آوریم: شکوفایی اقتصاد جهان، رنسانس در هنر، ظهور سوسیالیسم بازار آزاد، دهه رهبری زنان، عصر زیست‌شناسی، تجدید حیات مذهب و... این کتاب از روی متن انگلیسی چاپ ۱۹۹۰ ترجمه شده است.

روان‌شناسی

(۵۸) احدی، حسن (و) نیکچهر محسنی، روانشناسی رشد (مفاهیم بنیادی در روانشناسی نوجوانی و جوانی). تهران. چاپ و نشر بنیاد. ۱۳۷۰. ۲۴۸ ص. ۱۵۰۰ ریال.

(۵۹) آیسنک، هانس ج. کاربردهای بجا و نابهجای روانشناسی. ترجمه جعفر نجفی زند (و) حسن پاشا شریفی. تهران. ناشر: مترجمان (مرکز بخش: نشر معاصر). ۱۳۶۹ [توزیع ۷۰]. ۳۲۷ ص. مصور. جدول. واژه‌نامه. ۱۶۰۰ ریال.

(۶۰) قاسم‌زاده، حبیب‌الله. رفتار درمانی (زمینه، دورنما، مسائل). تهران. جهاد دانشگاهی دانشگاه تهران. ۱۳۷۰. ۱۹۳ ص. مصور. ۹۰۰ ریال.

(۶۱) کورمن، آبراهام ک. روانشناسی صنعتی و سازمانی. ترجمه حسین شکرکن. تهران. انتشارات رشد. ۱۳۷۰. خ + ۶۶۸ ص. جدول. نمودار. فهرست راهنما. ۳۵۰۰ ریال.

کاربرد و بسط و گسترش اصول روانشناسی در مسائلی که انسان در تجارت

هاشمی گیلانی. تهران. سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی (و) نشر سفیر. ۱۳۶۹ [توزیع ۷۰]. ۲۵۳ ص. جدول. ۹۰۰ ریال. (۴۶) پاسکاله، ریچارد تر (و) آنتونی جی اتوس. هنر مدیریت زانبی. ترجمه مهرداد غروی. تهران. اداره روابط عمومی صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران. ۱۳۶۹ [توزیع ۷۰]. ۲۸۵ ص. نمودار.

(۴۷) لانگه، اسکار. آشنایی با اقتصادسنجی. ترجمه محمدحسین طوفانی‌نژاد. تهران. مرکز نشر دانشگاهی. ۱۳۷۰. شش + ۳۰۲ ص. نمودار. جدول. واژه‌نامه. ۱۶۰۰ ریال.

(۴۸) نصیرزاده، غلامرضا. پیرامون خصوصی کردن شرکت‌های دولتی. تهران. کمال علم. ۱۳۶۹. [توزیع ۷۰]. ۱۶۳ ص. واژه‌نامه.

جامعه‌شناسی

(۴۹) انصاری، عبدالعبود. ایرانیان مهاجر در ایالات متحده (پژوهشی در حاشیه‌نشینی دوگانه). ترجمه ابوالقاسم سری. تهران. نشر آگه. ۱۳۶۹ [توزیع ۷۰]. ۱۹۱ ص. جدول. ۱۲۰۰ ریال.

مؤلف کتاب، که خود ایرانی است، به بررسی موقعیت ایرانیانی پرداخته که بیشتر در فاصله سالهای ۱۹۷۲ تا ۱۹۷۸، با حرفه‌ها و تخصصهای گوناگون به آمریکا مهاجرت کرده‌اند. او وضع زندگی ایرانیان را از جهات گوناگون و بر اساس نظریه «حاشیه‌نشینی دوگانه» مطالعه کرده است؛ بر اساس این نظریه مهاجرینی که به دیاری بیگانه می‌روند، بر اثر تضاد یا اختلاف فرهنگها و نیز مردد بودن در بازگشتن به وطن، ناچارند همواره در حاشیه جامعه میزبان روزگار بگذرانند. بحث درباره رفتار و اخلاقیات ایرانیان و همچنین چگونگی مناسبات آنها با یکدیگر در امریکا از جمله مباحث خواندنی کتاب است.

(۵۰) توسلی، غلام عباس. نظریه‌های جامعه‌شناسی. تهران. سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها [سمت]. ۱۳۶۹ [توزیع ۷۰]. ۴۸۱ ص. واژه‌نامه. ۱۷۰۰ ریال.

(۵۱) شین - پائو - یانگ. راه و رسم پژوهش در روستا. ترجمه علیرضا آیت‌اللهی (و) بهناز نیک فرجام. شیراز. انتشارات نوید. ۱۳۶۹ [توزیع ۷۰]. ۲۰۵ ص. نمودار. جدول. ۸۰۰ ریال.

کتاب حاضر راهنمایی است برای استفاده کارگزاران دولتی و افرادی که دارای مسئولیتهای سازماندهی و اجرای انواع و اقسام بررسیهای روستایی هستند و با کاربرد و روشهای علوم اجتماعی ناآشنا می‌باشند. بحث درباره اهمیت بررسیهای اجتماعی، توصیف روشهای جمع‌آوری اطلاعات، فهرست موضوعاتی که باید مورد پژوهش قرار گیرد، و بالاخره ارائه نمونه‌های مناسبی از برخی از پژوهشها در نقاط گوناگون جهان، برخی از مطالب کتاب حاضر را تشکیل می‌دهد.

(۵۲) طلوعی، محمود. زن بر سر قدرت. تهران. انتشارات اسپرک. ۱۳۶۹ [توزیع ۷۰]. ۴۰۰ ص. مصور. ۱۸۰۰ ریال.

(۵۳) کیوی، ریمن (و) لوک وان کامنهود. روش تحقیق در علوم اجتماعی. ترجمه عبدالحسین نیک‌گهر. تهران. فرهنگ معاصر. ۱۳۷۰. ۲۷۵ ص. نمودار. جدول. ۱۴۵۰ ریال.

هدف کتاب حاضر کمک به افرادی است که قصد دارند مهارتهایی در کار پژوهش اجتماعی کسب کنند؛ مثلاً تر یا پایان‌نامه تحصیلی تهیه کنند یا

و صناعت با آنها دست به گریبان است موضوع روانشناسی صنعتی و سازمانی را تشکیل می‌دهد. هدف این کتاب معرفی دقیق این شاخه تازه روانشناسی است. نام مترجم روی جلد به نادرست حسین شکرشکن نوشته شده است. ۶۲ مینگ. ت. تسوانگ. اسکیزوفرنی. ترجمه مهشید یاسایی. تهران. نشر مرکز. ۱۳۷۰. ج ۲. ۱۵۲ ص. ۵۵۰ ریال.

اسکیزوفرنی چیست، تعداد مبتلایان به آن در کل جمعیت چقدر است، چرا انسان به این بیماری مبتلا می‌شود، نقش انتقال ژنها، محیط و طبقه اجتماعی در ابتلای به این بیماری چیست، درمانهای ممکن کدامند، وظایف خانواده‌ها در قبال این بیماران چیست، دورنمای این بیماری چگونه است و... از جمله سؤالاتی است که در این کتاب به آنها پرداخته شده است. از جمله فصلهای خواندنی این کتاب مقدمه‌ای است که یک بیمار بهبود یافته درباره ۸ سال دوران روان پریشی اش نوشته و افکار و توهماتش را به دقت بیان داشته است. لازم به تذکر است که چاپ نخست این کتاب با عنوان شیزوفرنی منتشر شده بود که اینک با تلفظ صحیحتر اسکیزوفرنی ارائه شده است.

آموزش و پرورش

۶۳ شرفی، محمدرضا. آسیب‌شناسی کودکان مناطق زلزله‌زده. تهران. انتشارات تربیت. ۱۳۷۰. ۴۰ ص. ۲۰۰ ریال.

مجموعه حاضر تلاشی است برای معرفی و ویژگیهای دانش‌آموزان آسیب دیده از زلزله و چگونگی آموزش به آنها.

۶۴ شل کراس، دوریس جی. آموزش رفتار خلاق و استعداد‌های درخشان در دانش‌آموزان. ترجمه مجتبی جوادیان. مشهد. آستان قدس رضوی. ۱۳۶۹ [توزیع ۷۰]. ۱۶۳ ص. مصور. جدول. واژه‌نامه. ۹۸۰ ریال.

۶۵ قناد کافی، حسین (و) ابوالفضل غنایی. راهنمای آموزش کودکان استثنایی (عقب مانده ذهنی) ویژه اولیاء و مربیان در دوره آمادگی. مشهد. آستان قدس رضوی. ۱۳۶۹ [توزیع ۷۰]. ۷۱ ص. مصور. ۳۸۰ ریال.

۶۶ لفرانکوئیس، گای آر. روان‌شناسی برای آموزش. ترجمه منیجه شهینی بیلاق. تهران. انتشارات رشد. ۱۳۷۰. ۵۱۷ ص. مصور. نمودار. جدول. واژه‌نامه. ۲۹۰۰ ریال.

حقوق و قوانین

۶۷ جعفری لنگرودی، محمد جعفر. مکتب‌های حقوقی در حقوق اسلام. تهران. گنج دانش. ۱۳۷۰. ۳۸۰ ص. فهرست‌ها. ۳۰۰۰ ریال.

تحقیقی است درباره مبانی مکتب‌های حقوقی مختلف فقهی اسلام در طی ۱۲ قرن. نویسنده ابتدا به تعریف حق و قانون و اقسام آنها و نیز برخی از اصطلاحات حقوق اسلامی پرداخته. سپس مبانی و مفردات ۲۸ مکتب حقوقی اسلام را شرح داده است. مکتب شکاکان، اجماع، ظاهریه، الفاظ، جبر و اختیار، عقلیون، و تشریح از جمله مطالبی است که درباره آنها در این کتاب توضیح داده شده است.

۶۸ شیخ الاسلامی، سید اسعد. احوال شخصیه. ج ۱: ازدواج و پایان آن در مذاهب چهارگانه اهل سنت. تهران. مرکز نشر دانشگاهی. ۱۳۷۰. هشت + ۲۶۴ ص. ۱۵۰۰ ریال.

نویسنده بر اساس آرای فقهای مذاهب اهل سنت و با ارائه دلایل نقلی و عقلی احکام، به بررسی مسئله ازدواج و پایان آن (جدایی) پرداخته است. مطالب کتاب در دو بخش ارائه شده است. بخش اول شامل مسائل مربوط به ازدواج و آثار و مقدمات آن و نیز انشای عقد و ارکان و شروط آن است، و بخش دوم در بردارنده مسائل مربوط به پایان ازدواج و بیان انواع جدایی وعده و مسائل دیگری است که بر اثر خاتمه زناشویی بین زن و شوهر به وجود می‌آید. ۶۹ گسن، ریومند. مقدمه‌ای بر جرم‌شناسی. ترجمه مهدی کی‌نیا. تهران. ناشر: مترجم. ۱۳۷۰. هشت + ۲۰۲ ص. ۱۲۰۰ ریال.

نویسنده ابتدا به ارائه تعاریف گوناگون موجود از جرم‌شناسی و موضوع این مبحث پرداخته و سپس به تفصیل درباره روشهای جرم‌شناسی و نیز نظریه‌های کلان جرم‌شناسی بحث کرده است. مطرح ساختن مکتب‌های گوناگون حقوقی و بررسی انتقادی نظریه‌های این مکتبها در هر يك از سه مبحث فوق از ویژگیهای این کتاب درسی و دانشگاهی است.

زبان و زبان‌شناسی

۷۰ کرون، روبرت. زبان انگلیسی و قواعد ساختار جمله. ترجمه علی اکبر جعفرزاده. تهران. رهنما. ۱۳۷۰. ج ۱ + ۳۱۰ ص. ۱۴۵۰ ریال.

این کتاب ترجمه‌ای است از کتاب *English Sentence Structure* معروف به ESS که به‌عنوان واحد عمومی زبان پایه در دانشگاه‌های کشور تدریس می‌شود. مترجم هیچ‌یک از تمرینات کتاب را حل نکرده و توضیحی اضافه بر توضیحات مختصر کتاب اصلی نیاورده است. معلوم نیست ترجمه چنین کتابی جز تنبیل ساختن ذهن دانشجویان و دورتر ساختن آنها از جملات ساده انگلیسی کتاب، چه خاصیت دیگری دارد؟

۷۱ مشکور، محمدجواد. تاریخ مختصر زبانهای سامی. ترجمه و اضافات از یوسف فضائی. تهران. انتشارات شرق. ۱۳۷۰. ۱۴۶ ص. جدول. ۸۰۰ ریال.

در سال ۱۳۵۷ کتاب فرهنگ تطبیقی عربی با زبانهای سامی و ایرانی اثر دکتر محمد جواد مشکور توسط انتشارات بنیاد فرهنگ ایران در دو مجلد منتشر شد. دکتر مشکور مقاله بلندی به عربی و با عنوان «المختصر فی تاریخ اللغات السامیه» در ابتدای این کتاب نگاشته بود که به تاریخ تکون و تحول زبانهای سامی (بابلی، آشوری، فینیقی - کنعانی، عبری، آرامی، سریانی، نبطی، تدمری، عربی و حبشی و لهجه‌های آنها) اختصاص داشت. کتاب حاضر ترجمه فارسی همان مقاله است با اضافات و توضیحات مترجم.

واژه‌نامه و فرهنگ

۷۲ آکسفورد. فرهنگ پایه انگلیسی - فارسی آکسفورد. ترجمه محمود نورمحمدی. تهران. انتشارات رهنما. ۱۳۶۹. ۵۶۴ ص. مصور. ۳۰۰۰ ریال.

این فرهنگ ترجمه‌ای است از *Oxford Elementary Learner's Dictionary*

۷۳ بهزادی، بهزاد. فرهنگ آذربایجانی - فارسی. تهران. انتشارات دنیا. ۱۳۶۹ [توزیع ۷۰]. ۱۱۴۴ ص. ۸۰۰۰ ریال.

۷۴ صفی‌زاده، صدیق (پوره که بی). فرهنگ ماد (کردی به فارسی). ج ۲: «ب». تهران. ناشر: مؤلف [بخش از: مؤسسه انتشارات عطایی]. ۱۳۶۹ [توزیع ۷۰]. ۲۰۸ ص. مصور.

در این فرهنگ، که در صورت تکمیل شدن از کاملترین فرهنگهای کردی - فارسی خواهد بود، لغات کردی به خط کردی و همراه با آوانگاری لاتین و تصاویر واضح برای بعضی از مدخلها ارائه شده است. از آنجا که انتشار جلد اول این فرهنگ به سالها پیش بازمی‌گردد (ظاهراً ۶ سال پیش) بد نبود مقدمه‌ای در باب خط و املاي کلمات کردی و نیز اختصارات و اجزای کلام در زبان کردی به این کتاب افزوده شود.

۷۵ طباطبایی، محمد. واژه‌نامه‌ی نجوم و احکام نجوم (فارسی - انگلیسی؛ انگلیسی - فارسی). تهران. انتشارات فرهنگان. ۱۳۷۰. س + ۱۲۸ + ۱۱۵ ص. ۳۱۰۰ ریال.

کتاب حاضر حاصل کار یکی از زبان‌شناسان و متخصصان فرهنگنویسی دوزبانه در ایران است که متأسفانه دو سال پس از مرگ نابهنگام وی منتشر شده است. دکتر محمد طباطبایی (۱۳۶۸-۱۳۲۲)، که آثار زیادی در زمینه فرهنگ نویسی از وی به چاپ رسیده (رک. مجله زبان‌شناسی، سال شش، شماره یک، ص ۱۳)، در این کتاب پس از ارائه توضیحات مفصلي درباره منابع

۸۴) [باشونگ، استوارت سی. ا. علوم رادیولوژی برای تکنولوژیستها. ترجمه اشرف احمدیان. تهران. دفتر مرکزی جهاد دانشگاهی. ۱۳۶۹] توزیع ۱۷۰۰ ریال. یازده + ۳۲۱ ص. مصور. جدول. نمودار. ۱۷۰۰ ریال.

۸۵) [پاترسون، س. ر. ا. مبانی بیوشیمی انسانی. ترجمه مهدی نصرت آبادی با مقدمه ناصر ملک نیا. یزد. انتشارات یزد. ۱۳۷۰. ۵۴۴ ص. مصور. نمودار. واژه نامه. فهرست راهنما. ۳۰۰۰ ریال.

۸۶) [چوپرا، دیپک. شفای کوانتومی (کاووشی در مرزهای پزشکی ذهن/بدن). ترجمه هایده قلعه بیگی. تهران. ناشر: مترجم. ۱۳۷۰. ۱۶۰۰ ریال.

۸۷) [سادلر، توماس وی. رویان شناسی پزشکی لانگمن. ترجمه مسلم بهادری (و) عباس شکور. تهران. انتشارات چهار. ۱۳۷۰. ۵۱۲ ص. مصور. واژه نامه. فهرست راهنما. ۵۹۰۰ ریال.

۸۸) [طلاری، صفرعلی. انگل شناسی. تهران. ناشر: مؤلف. ۱۳۶۹] توزیع ۱۷۰. ۳۱۵ ص. مصور. ۱۴۰۰ ریال.

۸۹) [مدنی، احمد. مراقبت‌های ویژه نوزادان. شیراز. انتشارات نوید. ۱۳۶۹. ۳۷۵ ص. مصور. جدول. ۱۷۵۰ ریال.

۹۰) [نفیسی، ابوتراب. خواص خوردنیها و آشامیدنیها (طی قرون و اعصار در بین ملل مختلف جهان). اصفهان. دانشگاه علوم پزشکی اصفهان. ۱۳۶۹] توزیع ۱۷۰. ۳۲۸ ص.

۹۱) [هارتلند، جان. هیپنوتیزم در پزشکی و دندانپزشکی. تجدید نظر دیوید واگسمن. ترجمه سید رضا جمالیان. تهران. اسپرک. ۱۳۶۹] توزیع ۱۷۰. ۳۱۳ ص.

کشاورزی

۹۲) [پانتز، ورنرا. راهنمای آزمایشات صحرایی در گیاه پزشکی. ترجمه بیژن حاتمی. اصفهان. انتشارات ارکان. ۱۳۷۰. ۲۳۳ ص. مصور. جدول. ۱۵۰۰ ریال.

۹۳) [ذوقی، اسماعیل. تحقیقاتی درباره بروسوز. تهران. وزارت کشاورزی - سازمان تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی. ۱۳۶۹] توزیع ۱۷۰. ۲۸۵ پ. جدول. نمودار. ۱۳۰۰ ریال.

۹۴) [مجنونیان، هنریک. درختان و محیط زیست. تهران. انتشارات سازمان حفاظت محیط زیست. ۱۳۶۹] توزیع ۱۷۰. ۵۸۳ ص. مصور. جدول. نمودار. ۱۵۰۰ ریال.

۹۵) [هلی، ر. فیزیولوژی گیاهی. ج ۲: رشد و نمو. ترجمه مهلقا قربانلی. تهران. مرکز نشر دانشگاهی. ۱۳۶۹] توزیع ۱۷۰. هفت + ۲۶۷ ص. مصور. جدول. نمودار. واژه نامه. ۱۵۰۰ ریال.

فن شناسی و صنعت

۹۶) [آبوت، ایراح (و) آلبرت ا. دانهوف. فرضیه مقاطع بال. ترجمه حمید کاشانیان. تهران. مرکز بخش: انتشارات جزیل. ۱۳۶۹] توزیع ۱۷۰. ۲۸۱ ص. جدول. نمودار. مصور. ۳۳۰۰ ریال.

۹۷) [اصانلو، مرتضی. مهندسی حفاری. تهران. دانشگاه آزاد اسلامی - واحد جنوب تهران. ۱۳۷۰. ۴۳۶ ص. مصور. نمودار. جدول. واژه نامه. ۲۵۰۰ ریال.

۹۸) [بجلی، پیترج. روشهای ساختاری در اکتشاف مواد معدنی. ترجمه حسن مدنی. ویراسته رضای ساروی. تهران. مرکز انتشارات صنعت فولاد - وابسته به وزارت معادن و فلزات. ۱۳۷۰. دوازده + ۲۶۰ ص. مصور. جدول. نمودار. ۱۵۰۰ ریال.

۹۹) [توحیدی، ناصر. تولید چدن و فولاد از آهن اسفنجی. [اهواز]. مجتمع فولاد اهواز. با همکاری سازمان انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی (تهران). ۱۳۶۹. چهارده + ۸۴۲ ص. مصور. جدول. نمودار. فهرستها. ۷۵۰۰ ریال.

اصطلاحات نجومی در زبانهای فارسی و انگلیسی (شامل بحث درباره واژه‌های دخیل و نیز واژه‌های حاصل از انواع ترجمه‌های دقیق دخیل، آزاد دخیل، معنی دخیل و واژه‌سازی دخیل در این دو زبان)، اطلاعات زبانشناختی ارزشمندی را درباره چگونگی تحول این واژه‌ها در زبان انگلیسی در اختیار گذاشته است. این فرهنگ شامل اصطلاحات نجوم، احکام نجوم و نیز اصطلاحات ذریبیط از رشته‌هایی نظیر ریاضی، فیزیک، مکانیک، شیمی و غیره است. مشخص ساختن رشته تخصصی غالب اصطلاحات، آوردن حالت اضافه اسماء لاتینی، استفاده صحیح از علائم اختصاری و سجاوندی، از جمله ویژگیهای این فرهنگ است. مطالعه این فرهنگ برای کلیه کسانی که دست‌اندرکار فرهنگ‌نویسی هستند بسیار سودمند خواهد بود.

۷۶) [کرمی، ذبیح‌الله. فرهنگ لغات فنی هواپیمایی (انگلیسی به فارسی). [تهران]. ناشر: مؤلف. ۱۳۶۹. ۳۳۷ ص. مصور. جدول. ۱۶۰۰ ریال.

کتاب حاضر شامل لغات و اصطلاحات فنی هواپیمایی همراه با تعاریف و معادلهای فارسی و تصاویر گوناگون است.

علوم

۷۷) [پلامر، دیوید توماس. مقدمه‌ای بر بیوشیمی کاربردی. ترجمه اسماعیل علمی آخونی. تهران. انتشارات دانشگاه تهران. ۱۳۷۰. شانزده + ۴۱۶ ص. مصور. جدول. نمودار. فهرست راهنما. ۲۲۵۰ ریال.

۷۸) [ریاضی، برهان. منطقه حفاظت شده سیاه کشیم: اکوسیستمی ویژه از تالاب انزلی. [تهران]. سازمان حفاظت محیط زیست. ۱۳۷۰. ۱۰۲ ص. مصور. جدول. ۲۵۰ ریال.

موقعیت جغرافیایی سیاه کشیم، وجه تسمیه آن، بررسیهای هواشناسی و اقلیمی این منطقه، معرفی رودخانه‌هایی که به این تالاب می‌ریزند و پوشش گیاهی و جانوران این منطقه از جمله مطالب این کتاب است.

۷۹) [فروزانفر، محمد. شناخت زمین لرزه. تهران. انتشارات سعدی. ۱۳۷۰. ۶۳ ص. مصور. نقشه. نمودار. ۵۰۰ ریال.

۸۰) [کونت، سموئل د. (و) کارل دوپور. آنالیز عددی مقدماتی (به شیوه الگوریتمی). ترجمه سراج‌الدین کاتبی. ویراسته محمد هادی شفیعیها. تهران. مرکز نشر دانشگاهی. ۱۳۷۰. پنج + ۵۵۲ ص. واژه نامه. جدول. ۲۸۰۰ ریال.

۸۱) [گاتفرید، بایرون اس. کتاب جامع برنامه‌نویسی پاسکال. ترجمه امیر اسعد انزانی. ج ۱. تهران. جهاد دانشگاهی دانشگاه تهران. ۱۳۷۰. ۳۳۶ ص. مصور. جدول. واژه نامه. ۲۴۰۰ ریال.

۸۲) [مستر تون، ویلیام ل. (و) امیل ج. اسلاوینسکی. شیمی عمومی. ترجمه منصور کیانپور راد. ویراسته علی پورجرادی (و) فروغ فرجود. ج ۱. تهران. مرکز نشر دانشگاهی. ۱۳۷۰. چهار + ۳۰۰ ص. مصور. نمودار. واژه نامه. ۳۲۰۰ ریال.

پزشکی

۸۳) [احمدی، جمشید. هیجان احساس و ارتباط غیرکلامی. شیراز. دانشگاه علوم پزشکی. ۱۳۶۹] توزیع ۱۷۰. ۱۳۰ ص. مصور. واژه نامه.

سیر تکاملی تولید آهن و فولاد در ایران و جهان و ترمودینامیک مهندسی متالورژی (۲ ج)، از جمله دیگر آثار این نویسنده است.
 (۱۰۰) حسینیان، سید مرتضی. اصول طراحی تصفیه خانه های فاضلاب شهری و بساب صنعتی. [تهران]. انتشارات شهرآب. ۱۳۶۹ [توزیع ۷۰].
 د + ۵۱۷ ص. جدول. نمودار. مصور. ۲۵۰۰ ریال.
 (۱۰۱) فالک. میانی حمل و نقل. ترجمه محمدرضا حسامی. بی جا. ناشر: مترجم. (تهیه شده در دفتر معاونت حمل و نقل ترافیک). بی تا [توزیع ۷۰].
 ۳۵۵ ص. جدول. ۱۲۰۰ ریال.

ورزش

(۱۰۲) لانگمیر، اریک. کوهنوردی و هنر سرپرستی. ترجمه سید جواد صالحی. شیراز. انتشارات راهگشا. ۱۳۶۹ [توزیع ۷۰]. ۵۰۸ ص. مصور. نمودار. جدول.

هنر و معماری

● سینما و عکاسی

(۱۰۳) امینی، احمد. تاریکهای نورانی (برگزیده مقالات و نقدهای سینمایی ۱۳۵۸-۱۳۶۸). تهران. انتشارات روشنگران. ۱۳۷۰. ۳۰۰ ص. ۱۶۰۰ ریال.
 (۱۰۴) رحیمیان، بهزاد. اکسپرسیونیسم آلمان و پیشگامان سینما. تهران. فیلمخانه ملی ایران - با همکاری دفتر پژوهشهای فرهنگی. ۱۳۷۰. ۱۷۰ ص. مصور. فهرستها. ۱۵۰۰ ریال.

● خط و نقاشی

(۱۰۵) آینه نگاری جزیه سی ام قرآن مجید. به خط ثلث علی اکبر اسماعیلی قوجانی. تهران. انتشارات محراب قلم - با همکاری سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی. ۱۳۶۹ [توزیع ۷۰]. ۱۰۱ ص. نمونه خط. ۵۷۰۰ ریال.
 این کتاب بر روی کاغذ گلاسه چاپ شده و کیفیت تصاویر (نمونه خطهای) آن بسیار خوب و واضح است. علی اکبر اسماعیلی قوجانی همان خطاطی است که در سال ۱۳۴۳ شروع به کتابت بزرگترین قرآن عالم کرد. طول هر ورق این قرآن، که حدود ۳۰۰ صفحه آن کتابت شده، دو متر و عرض آن یک متر و سی سانت است.

(۱۰۶) عالی افندی، مصطفی. مناقب هنروران. ترجمه و تحشیه توفیق هد سبحانی. تهران. سروش. ۱۳۶۹ [توزیع ۷۰]. ۱۵۹ ص. نمونه خط. فهرست اعلام. ۱۲۰۰ ریال.

مصطفی عالی افندی (۱۰۰۸-۹۴۸ ه ق) از مورخان و شاعران عثمانی است. کتاب حاضر به شرح حال هنرمندان خطاط عثمانی و ایران اختصاص دارد.

(۱۰۷) کریم زاده تبریزی، محمدعلی. احوال و آثار نقاشان قدیم ایران؛ و برخی از مشاهیر نگارگر هند و عثمانی. ج ۳. لندن [انتشارات مستوفی]. ۱۳۷۰ [۱۹۹۱]. ۵۶۶ ص [از ص ۱۰۳۱ تا ۱۵۹۷]. فهرستها. مصور.

کتاب حاضر جلد سوم از مجموعه ای است که به شرح احوال و سبک و ارزیابی آثار نگارگران قدیم ایران (غالباً نگارگران عهد قاجار و پیش از آن) اختصاص دارد. در این سه مجلد از ۱۱۱۴ نگارگر به ترتیب حروف الفبایی اسم شهر آنان یاد شده است. لقب «نگارگر» در این مجموعه، علاوه بر نقاشان، به هنرمندانی چون قلمدان سازان، مجلدان، فرش بافان، زربفت دوزان، کاشی کاران، منبت سازان، حکاکان، نگین تراشان، طلا سازان و در مواردی محاربان، گچ بران و مینا سازان و تشعیر کاران... نیز اطلاق می شود. جلد اول این مجموعه با ۲۲۸ مدخل (از الف تا خ) در سال ۱۳۶۳ منتشر شد (رک. نقد و معرفی حبیب معروف، نشر دانش، سال ۹، شماره ۶، ۱۳۶۸، ص ۴۴). جلد دوم

بررسی آثار و روشها
 ای قشربست از بویست کلایی
 شرح حال و زندگی روایی
 انقاس صبی از بعلبلی لطیفی
 آرب خضر زونش بایست انبای
 نیکبختی از بویست کلایی

آن نیز یا ۳۸۵ مدخل (از ق تا گ) در سال ۱۳۶۹ انتشار یافت. در جلد سوم احوال و آثار نگارگرانی که مؤلف به تازگی اطلاعاتی از آنها به دست آورده درج شده است.

● موسیقی

(۱۰۸) دهلوی حسین (و) دیگران. کتاب ماهور: مجموعه مقالات موسیقی. ج ۱. تهران مؤسسه فرهنگی ماهور. ۱۳۷۰. ۱۳۴ ص. ۱۴۰۰ ریال.

شماره نخست از مجموعه ای است که با مشارکت عده ای اهل فن و اصطلاح درباره موسیقی منتشر شده است. «بررسی دوره کارشناسی موسیقی دانشگاه»، حسین علیزاده، حسین دهلوی، مصطفی پورتراب / «ترانه سزایی در ایران»، علی محمد رشیدی / «بررسی وضعیت فعلی موسیقی در ایران و ارائه چند پیشنهاد»، کامبیز روشن روان / «موسیقی تعزیه»، محمدرضا درویشی عنوان برخی از مقالات این مجموعه است.

● معماری و گرافیک

(۱۰۹) خلیلی، نادر. تنها دویدن از کویر ایران تا کره ماه. تهران. ناشر:

مؤلف. ۱۳۷۰. ۳۲۶ص. مصور. ۱۷۰۰ریال.

نویسنده کتاب که مبتکر خانه‌های سرامیکی (گل‌تافتن) است در این کتاب درباره تجارت، خاطرات و نظریات بحث کرده است. ظاهراً این کتاب نخستین بار به زبان انگلیسی در امریکا و کانادا منتشر شده است.

۱۱۰ سورسن، رابرت جیمز. معماری برای معلولان. ترجمه فرح حبیب (و) رامنا فیاض. تهران. مرکز نشر دانشگاهی. ۱۳۷۰. ۲۲۰ص. مصور. جدول. نمودار. ۱۵۰۰ریال.

۱۱۱ کویاما، یاسابورو. علامت تجاری و نمادها. ترجمه مقصود نامدار. تهران. کارگاه هنر. بی تا [توزیع ۱۳۷۰]. ج. ۲. ۳۶۶ص. مصور. ۱۷۰۰ریال.

۱۱۲ کیانی، محمدیوسف (به کوشش). شهرهای ایران. ج ۴. تهران. جهاد دانشگاهی. ۱۳۷۰. ۴۵۰ص. مصور. جدول. نقشه. نمودار. ۴۰۰۰ریال.

کتاب حاضر جلد چهارم از مجموعه‌ای ۶جلدی است که شامل اطلاعات گوناگون درباره شهرهای تاریخی ایران است. این مجلد نیز مانند مجلدهای پیشین شامل مقالاتی است که عنوان و نام نویسندگان برخی از آنها را می‌آوریم: «شهرسازی و شهرنشینی در ایران»، پرویز ورجاوند / «شهرهای مازندران»، ناصر نوروززاده چگینی / «شهر سلطانیه»، علی اصغر میرفتاح / «نفوذ شهرهای ایران در هند»، مهرداد شکوهی / «تهران معاصر به روایت تصویر»، سیمون آیوزیان. از مؤلف (به اتفاق ولفرایم کلایس) پیش از این مجموعه ۳جلدی دیگری نیز با عنوان فهرست کاروانسراهای ایران (سازمان میراث فرهنگی، ج ۱: ۱۳۶۲؛ ج ۲: ۱۳۶۸) منتشر شده است.

۱۱۳ زمرشیدی، حسین. اجرای ساختمان با مصالح سنتی. تهران. دفتر تحقیقات و برنامه‌ریزی آموزش فنی و حرفه‌ای وزارت آموزش و پرورش. ۱۳۶۸ [توزیع ۱۷۰]. ۴۸۸ص. مصور. جدول. نمودار. ۳۵۰۰ریال.

علت تأخیر در توزیع این کتاب ظاهراً اشکالی بوده که در قیمت گذاری آن پیش آمده بود. از نویسنده این کتاب پیش از این آثار دیگری نیز در زمینه معماری سنتی و اسلامی منتشر شده که گره چینی در معماری اسلامی و هنرهای دستی (مرکز نشر دانشگاهی)، کاشی کاری ایران (انتشارات کیهان، ج ۳) از آن جمله است.

متون کهن

۱۱۴ بیرونی، ابوریحان. کتاب الصیدنه فی الطب. تصحیح عباس زریاب. تهران. مرکز نشر دانشگاهی. ۱۳۷۰. شصت + ۸۰۸ص. فهرستهای راهنما. فهرست لغات. ۸۰۰۰ریال.

کتاب عربی الصیدنه فرهنگی است الفبایی درباره داروهای گوناگون، همراه با نام هر دارو به زبانهای مختلف (عربی، یونانی، سریانی، هندی و برخی دیگر از زبانهای آسیای مرکزی و جنوبی)، و توضیحاتی درباره نام عربی داروها و صورتهای گوناگون و مترادفات آنها و نمونه‌های بسیاری از اشعار عربی که نام داروها در آنها آمده است. در این کتاب همچنین به شکل و بو و کیفیات دیگر داروها و مبدأ و صفات آنها و تقلباتی که داروسازان در داروهای مختلف می‌کنند و نیز به بدل یا جانشین داروها و گاهی هم خواص درمانی آنها اشاراتی شده است. تنها نسخه عربی به دست آمده از این اثر دارای تاریخ کتابت ۶۷۸ هـ است که در مقایسه با ترجمه فارسی آن، که ظاهراً کامل است، ۱۸٪ افتادگی دارد. کتاب حاضر را می‌توان کاملترین و صحیح‌ترین نمونه تصحیح شده عربی این کتاب دانست. بحث درباره نسخه‌های گوناگون عربی و فارسی این کتاب و تفاوت‌های آنها باهم، ارائه دلایلی دال بر راه یافتن اضافاتی در نسخه‌های ترجمه فارسی این اثر، تعیین افتادگیهای نسخه اصلی، معرفی جابهای عربی و ترجمه‌های روسی و فارسی و آلمانی اثر و غیره از جمله اطلاعات ارزشمندی است که در مقدمه مفصل مصحح می‌خوانیم. مصحح مواضع افتاده از نسخه اصلی عربی را با مواضع مطابق آن در ترجمه فارسی بر

کرده است. فهرستهای راهنمای مفصل (در ۱۵۹ صفحه)، خصوصاً «فهرست نامهای علمی گیاهان و جانوران و کانیها»، «فهرست لغات یونانی»، از جمله ویژگیهای این کتاب است. از کتاب الصیدنه دو ترجمه در دست است: ترجمه فارسی از ابوبکر بن علی بن عثمان کاسانی (که با همت و تصحیح منوچهر ستوده و ایرج افشار و توسط شرکت افست، در سال ۱۳۵۸ در دو مجلد منتشر شد) و ترجمه روسی از او. ای کریموف (تا شکند، ۱۹۷۳). مقدمه کتاب را هم ماکس مایروف در ۱۹۳۲ به آلمانی ترجمه کرده است. کتاب حاضر با چاپ و کاغذ و صحافی عالی و حرفه‌چینی و صفحه‌آرایی و ارجاعاتی مناسب با چنین متونی عرضه شده است.

۱۱۵ زیدری نسوی، شهاب‌الدین محمد خرنذری. نفثة المصنور. به تصحیح و توضیح امیرحسن یزدگردی. تهران. نشر ویراستار. ۱۳۷۰. ج ۲. ۷۶۴ + ۷۹ص. فهرستهای راهنما. ۶۰۰۰ریال.

نویسنده کتاب از منشیان جلال‌الدین خوارزمشاه بوده که در همه سفرهای وی، از آغاز فتنه مغول تا نابود شدن وی (به سال ۶۲۸ق) با وی همراه بوده و در کتابهایش شرح این سرگردانیها را نوشته است. از وی دو کتاب سیره جلال‌الدین منکبرنی به عربی (ترجمه به فارسی از محمدعلی ناصح) و نفثة المصنور برجای مانده است. نفثة المصنور (اصطلاحاً به معنای «درد دل») از شاهکارهای بدیع نثر مصنوع و مزین و منشیانه فارسی در نیمه اول قرن هفتم است. مصحح در تصحیح این کتاب از روش التقاطی و مقابله سه نسخه خطی و یک چاپ سنگی سود برده است. او نام گویندگان و منشاء نقل تمام اشعار و آیات و احادیث و امثال و عبارات و جمله‌های عربی و همچنین ترجمه فارسی آنها را، که در متن اصلی نیامده، در بخش «حواشی و تعلیقات» مفصلاً که به کتاب افزوده (در ۲۲۰ صفحه) آورده است. این کتاب همچنین دارای فرهنگ لغات و تعبیّرات (در ۲۴۰ص) و فهرستهای مفصل و گوناگون (در ۸۲ صفحه) است. دو مقاله از علامه محمد قزوینی و مجتبی مینوی در ابتدای کتاب و مقاله‌ای نیز از خود مصحح در انتهای کتاب آمده است که شامل توضیحات مفصّلی درباره مؤلف، سبک کار و اهمیت این کتاب است. از جمله علامه قزوینی در مقاله خود درباره هویت نویسنده کتاب و اثبات یکی بودن این نویسنده و مؤلف سیره جلال‌الدین منکبرنی مطالب جالب توجهی را آورده است. لازم به توضیح است که تنها ۱۲۵ صفحه از این کتاب حاوی متن نفثة المصنور است و باقی به حواشی و تعلیقات مصحح اختصاص دارد.

۱۱۶ [غزالی، احمد]. مجموعه آثار فارسی احمد غزالی. به اهتمام احمد مجاهد. تهران. انتشارات دانشگاه تهران. ۱۳۷۰. ج ۲ (با اضافات). هشت + ۲۱۹ + ۵۷۰ص. فهرستها. مصور. ۲۸۰۰ریال.

احمد غزالی از اکابر عرفای قرن پنجم و اوایل قرن ششم هجری قمری و برادر کوچکتر امام محمد غزالی است. مطالب کتاب با مقدمه‌ای مفصل (در ۲۱۹ صفحه) درباره زندگی و آثار احمد غزالی آغاز شده که در آن به سفرها، شاگردان، مدافعان و مخالفان، کرامات، جمال پرستی و شاهد بازی و منزلت غزالی نزد سلاطین سلجوقی پرداخته شده است. متن اصلی کتاب شامل شش اثر و یک مقاله و دو بخش از آثار احمد غزالی است. اهتمامگر در ابتدای هر یک از این رسالات و بخشها به اختصار مطالبی را درباره موضوع و نسخه یا نسخ موجود از آنها آورده است. بحر الحقیقه، رساله الطیور، سوانح، عینیه، نامه‌ها، وصیت (بند) نامه‌ها، مقاله روح، و نیز آراء و اشعاری که در کتابهای دیگران از احمد غزالی نقل شده اما در آثار خود وی دیده نشده، عناوین آثاری است که از او در این کتاب آمده است.

۱۱۷ قطب‌الدین شیرازی، محمود بن مسعود. دُرّة التاج. به اهتمام ماهدخت بانوهمای. تهران. شرکت انتشارات علمی و فرهنگی. ۱۳۶۹ [توزیع ۱۷۰]. پنجاه و شش + ۳۶۹ص. نمونه نسخه. فهرست اعلام. ۲۲۵۰ریال.

قطب‌الدین شیرازی (۷۱۰-۳۲۴ق) معروف به علامه از علمای بزرگ قرن هفتم است که آثار بسیاری به عربی و فارسی دارد. کتاب حاضر بخشی است از کتاب فارسی دُرّة التاج لفرّة الدباج که دایرة المعارفی است درباره تمامی علوم علمی و ادبی و ریاضی و دینی زمان قطب‌الدین. «حکمت عملی» و «سیر و

سلوک» عناوین بخشهایی از *دره التاج* هستند که در این کتاب می‌خوانیم. مصحح در مقدمه خود شرح مفصلي درباره خاندان، سفرها، آثار و عقاید قطب‌الدین و همعصران وی و نیز فهرست کامل کتاب *دره التاج* و فهرست نسخه‌های موجود از این کتاب (۲۲ نسخه) را در اختیار گذاشته است. نسخه اساس مصحح مربوط به زمان حیات مؤلف (با تاریخ کتابت ۷۰۵ ق) است. معنی کردن لغات، و توضیحاتی درباره تغییرات مشکل عربی و فارسی و آیات و اشخاصی که در کتاب بدانها اشاره شده از جمله دیگر اهتمامهای مصحح است.

ادبیات

● نظم و نثر کهن ایرانی

(۱۱۸) بهزادی آندوهجری، حسین. *تذکره شاعران کرمان*. تهران. انتشارات هیرمند. ۱۳۷۰. پانزده + ۵۶۶ ص. ۵۴۰۰ ریال.

کتاب حاضر شامل شرح حال و آثار و نمونه اشعار ۴۱۰ تن از شاعران قدیمی و معاصر کرمانی است که به ترتیب حروف الفبای نام کوچک شاعران تنظیم شده است.

(۱۱۹) خطیب رهبر، خلیل. *داستانهای کوتاه از مثنویهای جلال‌الدین محمد مولوی* (با معنی واژه‌ها و شرح بیت‌های دشوار و امثال و حکم و برخی از نکته‌های دستوری ادبی). تهران. گلستان کتاب. ۱۳۷۰. ۱۲۲ ص. ۷۲۰ ریال.

(۱۲۰) ——. *داستانهای کوتاه منظوم*. تهران. مهتاب. ۱۳۷۰. ۵۰۱ ص. فهرست آیات و اخبار و احادیث. ۴۲۰۰ ریال.

این کتاب گزیده‌ای است از داستانهای کوتاه و منظوم و حکمت آموز از شاعرانی چون سنائی، نظامی، عطار، مولوی، سعدی و جامی. معنی واژه‌های عربی و شرح ابیات دشوار و امثال و حکم و آیات قرآنی در این کتاب درست در زیر قطعه مربوط به خود آمده، و از این جهت کار رجوع به ارجاعات بسیار راحت و سریع صورت می‌گیرد.

(۱۲۱) [خواجوی کرمانی]. *غزلیات خواجوی کرمانی*. به کوشش حمید مظهری. کرمان. انتشارات خدمات فرهنگی کرمان. ۱۳۷۰. ۴۶۹ ص. کشف اللغات و کشف الابیات. ۲۵۰۰ ریال.

غزلیات این کتاب از سه دیوان حضرت، سرفریات، و شوقیات وی گردآوری شده است.

(۱۲۲) [سحاب اصفهانی]. *دیوان سحاب اصفهانی*. به کوشش احمد کریمی. [تهران]. سلسله نشریات ما. ۱۳۶۹ [توزیع ۷۰]. ۳۳۰ ص. ۲۰۰۰ ریال.

میرزا سیدمحمد سحاب (ملقب به سحاب اصفهانی)، پسر هانف اصفهانی، و دارنده منصب مجتهدالشعرا (پس از مقام ملک‌الشعرا) در دربار فتح‌الملیشاه قاجار بود. سحاب قصیده را مانند بسیاری از شعراى عهد بازگشت به شیوه شاعران قرن ۶ و غزل را به سبک غزلسرایان قرنهای ۷ و ۸ ق می‌سرود. (۱۲۳) [سعدی]. *سیم دل مسکین (صد و یک غزل از سعدی شیرازی)*. به اهتمام ستارک مانوکیان. رم. مؤسسه فرهنگی جمهوری اسلامی ایران. ۱۳۷۰ (۱۹۹۱). ۵۲+۲۶۴ ص.

مؤلف کتاب ایتالیایی است و این کتاب بخشی از رساله فارغ التحصیلی وی در دانشکده زبانهای شرقی دانشگاه و نیز (۱۹۹۰) است. خلاصه و منتخبی از نظراتی درباره سعدی و شعر او در متون قدیم و جدید فارسی، صد و یک غزل از سعدی و ترجمه ایتالیایی آنها، فهرست الفبایی مطلع غزلهای، و فشرده و خلاصه‌ای از بررسیهای زیانشناسی و معناشناسی و موضوع شناسی که در مورد این هزار بیت صورت گرفته، مطالب کتاب حاضر را تشکیل می‌دهد.

(۱۲۴) [مولانا جلال‌الدین محمد بلخی رومی]. *رباعیات مولانا*. به تصحیح محمد ولدچلیبی. با مقدمه محمد امین ریاحی. قم. نشر خرم. ۱۳۶۹ [توزیع ۷۰]. شانزده + ۴۱۵ ص. ۲۸۰۰ ریال.

چنانکه در صفحه عنوان کتاب می‌خوانیم، محمد ولدچلیبی، مصحح کتاب، از نوادگان مولانا و از مشایخ خانقاههای مولویه بوده و ظاهراً این کتاب از روی

چاپ قدیمی دیگری (اسلامبول، ۱۳۱۲) عکس برداری شده است. بد نبود ناشر توضیح مختصری درباره چلیبی و شیوه کار او می‌داد. مقدمه‌ای هم که از دکتر محمد امین ریاحی بر کتاب افزوده شده نه ارتباط چندانی با چلیبی و نه با رباعیات مولانا دارد. این مقدمه خود بخشی از مقدمه‌ای است که دکتر ریاحی بر نسخه مصحح خود از کتاب *نزهة المجالس جمال‌الدین خلیل شروانی* نوشته است.

(۱۲۵) نسیمی، سیدعمادالدین. *خورشید دریند*. به کوشش محمدرضا مرعشی. تهران. کتاب نمونه. بی تا [توزیع ۱۳۷۰]. ۴۱۵ ص. ۲۷۰۰ ریال. سید عمادالدین نسیمی (مقتول ۸۲۰ ق)، از بزرگان جنبش حروفیه و یکی از جانشینان فضل‌الله نسیمی (مقتول ۷۹۶ ق) بود. دیوان حاضر شامل اشعار (بیشتر غزلیات) نسیمی است و بر اساس نسخه‌ای که در آذربایجان شوروی به تصحیح و مقابله پرفسور حمید محمدرزاده چاپ شده تهیه شده است. کتاب شامل لغت نامه، و ترجمه آیات و ابیات عربی است. نسیمی به آذری نیز شعر می‌سروده و عده‌ای او را آغازگر دوره کلاسیک ادبیات آذری می‌دانند.

● درباره ادبیات ایران

(۱۲۶) براون، ادوارد. *تاریخ ادبیات ایران* (از عصر صفویه تا عصر حاضر). ترجمه بهرام مقدادی. تحشیه و تعلیق از ضیاء‌الدین سجادی (و عبدالحسین نوانی). تهران. مروارید. ۱۳۶۹ [توزیع ۷۰]. ۵۴۵ ص. مصور. نمونه سند. فهرست راهنما. ۴۲۵۰ ریال.

ادوارد براون (۱۹۲۶-۱۸۶۲) کتاب *تاریخ ادبیات ایران* را در چهار جلد نگاشته است. جلد اول این کتاب از زمان باستان تا زمان فردوسی، و جلد دوم آن از زمان فردوسی تا سعدی را در بردارد. این دو مجلد را سالها پیش علی پاشا صالح به فارسی ترجمه کرد. جلد سوم در بردارنده تاریخ ادبیات ایران از زمان سعدی تا جامی است که این جلد را نیز مرحوم علی اصغر حکمت به فارسی ترجمه کرده است. مجلد حاضر، جلد پایانی این مجموعه است که از دوران جامی (صفویه) تا حدود ۱۹۲۳ را در بر دارد. سالها پیش بخشهایی از این کتاب ترجمه و منتشر شده بود، اما ترجمه حاضر نه تنها کامل است بلکه تعلیقات و حواشی بسیاری نیز دارد که نکات مبهم کتاب یا اشتباهات مؤلف را رفع کرده است.

(۱۲۷) حریری، ناصر (به کوشش). *درباره هنر و ادبیات گفت و شنودی* با نصرت رحمانی، محمدعلی سبائلو. محمدحسین شهریار. بابل. کتابسرای بابل. ۱۳۶۹ [توزیع ۷۰]. ۱۵۲ ص. ۶۴۰ ریال. (۱۲۸) درودیان، ولی‌الله. *در جستجوی سرچشمه‌های الهام شاعران*. تهران. نشر چشمه. ۱۲۴ ص. ۶۵۰ ریال.

نویسنده در جستجوی سرچشمه‌های الهام شاعران و معانی و مضامین همانند در شعر آنان است و این مضامین مشترک را به سه دسته کلی تقسیم کرده است: مضمونی که شاعر از شاعران و متفکران کهن گرفته، آنچه از همعصران خود گرفته، و آنچه در شعر شاعر شرقی و غربی مشترکاً وجود دارد. وی سپس با دیدی تطبیقی به ارائه مثالهایی از این سه مورد در شعر شاعرانی چون بردین اعتصامی، دهخدا، شهریار، م. امید، خانلری و ادیب‌الممالک فراهانی پرداخته است. کتاب حاضر یادآور کتاب دیگری است با همین موضوع: مضامین مشترک در شعر فارسی، اثر احمد گلچین معانی، تهران، پازنگ، ۱۳۶۹. از ولی‌الله درودیان کتاب تحقیقی دیگری با عنوان *دهخدای شاعر* (امیرکبیر، ۱۳۶۲)، و یک دفتر شعر با عنوان *تلخستان* (۱۳۵۸) منتشر شده است.

(۱۲۹) رحیمی، رضا. *بدون مقدمه: در نقد و تفسیر ادبیات معاصر*. تهران. ماهور. ۱۳۷۰. ۲۷۱ ص. ۱۸۰۰ ریال.

کتاب حاضر که با مقدمه‌ای از هائیتالیال الخاص آغاز شده شامل برخی از نقدهای ادبی رحیمی بر آثاری است چون زمین سوخته احمد محمود، کلیدر دولت‌آبادی، چشمهایش بزرگ علوی، آتش از آتش جمال میرصادقی، و برخی از اشعار نیما یوشیج.

(۱۳۰) شمیسا، سیروس. *بیان*. تهران. فردوس (و مجید). ۱۳۷۰. ۲۷۹ ص. ۱۴۰۰ ریال.

[توزیع ۱۷۰]. ۲۶۴ ص. ۱۳۰۰ ریال.

(۱۴۴) سجادی، محمدعلی. *داغستان و راز سرخمرگی* (یک تمثیل بلند). تهران. اوجا. ۱۳۶۹ [توزیع ۱۷۰]. ۱۰۸ ص. ۶۰۰ ریال.

● داستان و شعر خارجی

(۱۴۵) تولستوی، لئون. *مرگ ایران ایلچ*. ترجمه لاله بهنام. [تهران]. نشر دانا. ۱۳۷۰. ۹۹ ص. ۸۰۰ ریال.

این داستان که از جمله برجسته‌ترین آثار تولستوی است، یک بار دیگر نیز در مجموعه‌ای از آثار تولستوی با عنوان پس از مجلس رقص به فارسی ترجمه و منتشر شده است (ترجمه گامایون، مسکو، پروگرس، بی‌تا).

(۱۴۶) دونروال، ژرار. *سیلوی*. ترجمه میرجلال‌الدین کزازی. تهران. نشر مرکز. ۱۳۷۰. ۹۴ ص.

داستانی است از ژرار دونروال (۱۸۵۵-۱۸۰۸)، نویسنده رؤیاپرداز فرانسوی. مترجم در مقدمه‌ای که بر کتاب نوشته درباره زندگی و سبک کار این نویسنده توضیحاتی داده است.

(۱۴۷) رنولت، ماری. *پسری ایرانی*. ترجمه ابوالقاسم حالت. تهران. انتشارات ققنوس. ۱۳۶۹ [توزیع ۱۷۰]. ۶۵۱ ص. نقشه. ۴۵۰۰ ریال.

داستانی تاریخی است درباره اسکندر و جنگ وی با داریوش سوم و فتح ایران. نویسنده ادعا کرده داستانش با استناد به مآخذ معتبر و دست‌اول تاریخی نگاشته شده است.

(۱۴۸) سینکیویچ، هنریک. *هوسهای امپراتور*. ترجمه و اقتباس بهرام افراسیابی. تهران. سخن. ۱۳۷۰. ۵۸۰ ص + تصاویر [بدون صفحه‌شمارا]. ۴۰۰۰ ریال.

(۱۴۹) کافکا، فرانز. *محاكمه*. ترجمه امیرجلال‌الدین اعلم. تهران. کتاب سرا. ۱۳۷۰. ۳۴۲ ص. ۴۵۰۰ ریال.

داستانی است از نویسنده معروف چک (۱۸۸۳-۱۹۲۴). کتاب حاضر دارای مؤخره یا پسگفتاری است از ماکس برود، دوست و ویراستار آثار کافکا. آخرین وصیت کافکا مبنی بر سوزاندن آثارش و دلایل برود برای انجام ندادن چنین عملی از جمله مطالب خواندنی این پسگفتار است.

(۱۵۰) کستنر، اریش. *مردم شیلدا*. ترجمه منوچهر صادق خانجانی. تهران. ایرانشهر. ۱۳۷۰. ۴۵۰ ریال.

(۱۵۱) مارکز، گابریل گارسیا. *تلخکامی برای سه خوابگرد و داستانهای دیگر*. ترجمه کاوه باسنجی. تهران. روشنگران. ۱۳۷۰. ۲۵۳ ص. ۱۴۰۰ نسخه.

این مجموعه شامل ۱۸ داستان است که ظاهراً یازده تای آن برای نخستین بار است که به فارسی ترجمه و منتشر می‌شود.

(۱۵۲) مایاکوفسکی، ولادیمیر. *ایرشلوارپوش*. ترجمه م. کاشیگر. شیراز. شیوا. ۱۳۶۹ [توزیع ۱۷۰]. ۶۷ ص. ۴۵۰ ریال.

شعر بلندی است از ولادیمیر مایاکوفسکی (۱۸۹۳-۱۹۳۰) شاعر بلندآوازه روس و از پیشگامان شعر فوتوریست روسی. کتاب دارای مقدمه زیبایی است درباره علت و چگونگی سروده شدن این شعر.

(۱۵۳) مک گرو، الویز جارویز. *فرعون*. ترجمه ابوالقاسم حالت. تهران. ناشر: مترجم. ۱۳۷۰. ۵۸۱ ص. ۴۵۰۰ ریال.

داستانی است تاریخی درباره مصر و سلسله هجدهم فراغند.

(۱۵۴) ویدال، گور. *یولیانوس*. ج ۱: میترا و صلیب. ج ۲: ایران سرزمین مقدس. ترجمه فریدون مجلسی. اصفهان. جی نشر سپاهان. ۱۳۶۹. [توزیع ۱۷۰]. ۸۳۰ ص. ۷۰۰۰ ریال.

داستانی است تاریخی درباره یولیانوس، امپراتور هلنیست روم در قرن چهارم میلادی، که در سن ۳۲ سالگی در جنگ با شاپور دوم، پادشاه ایران، کشته شد. آفرینش نام کتاب دیگری است از همین نویسنده که هم اسمال منتشر شده است (ترجمه مهدی سمسار، اصفهان، جی نشر).

(۱۵۵) هستون، جیمز. *آکاوک*. ترجمه منوچهر صادق خانجانی. تهران. نشر ایرانشهر. ۱۳۶۹ [توزیع ۱۷۰]. ۱۱۱ ص. مصور. ۶۵۰ ریال.

(۱۳۱) محیط طباطبایی، محمد. *خیامی یا خیام*. تهران. ققنوس. ۱۳۷۰. ۲۳۰۰ ریال.

(۱۳۲) نوروزی. *جهانبخش*. عروض آسان و قافیه و شعر نو. شیراز. نوید. ۱۳۷۰. ۱۴۱ ص. ۷۵۰ ریال.

(۱۳۳) نوری، نظام‌الدین. *بارقه شمس درآیین*. ساری. بی‌تا. بی‌تا. ۲۱۰ ص. مصور. ۹۰۰ ریال.

● شعر معاصر ایران

(۱۳۴) دهبیسیاکی، سیدمحمد. *رگ رگی از آب شیرین و آب شور*. تهران. ژن (۲). بی‌تا [توزیع ۱۷۰]. ۱۱۲ ص. ۹۰۰ ریال.

بخش اول کتاب شامل اشعاری است که شاعر از سال ۱۳۲۰ تا سالهای اخیر سروده است. بخش دوم کتاب شامل قطعات نثری از عبیدزاکانی است که شاعر آنها را به نظم درآورده است.

(۱۳۵) کیانوش، محمود. *باغ ستاره‌ها*. تصاویر از زهره برینخ. تهران. کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان. ۱۳۷۰. ۱۶۸ ص. مصور. ۲۸۰ ریال.

دفتر شمری است از یکی از پیشاهنگان شعر کودک در ایران. ظاهراً اشعار این مجموعه از اشعار قدیمی کیانوش است که او خود در سال ۱۳۶۸ در پی مسافرتی به ایران آنها را برای تجدید چاپ در اختیار کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان گذاشته است.

(۱۳۶) نصیری سوادکوهی، فتوت. *سیمای عمر*. تهران. مروی. ۱۳۶۹ [توزیع ۱۷۰]. ۱۴۳ ص. ۶۰۰ ریال.

(۱۳۷) ایوشیچ، نیما. *گزیده اشعار نیما یوشیچ*. با مقدمه و انتخاب یدالله جلالی پندری. تهران. انتشارات مروارید. ۱۳۷۰. ۳۳۹ ص. ۱۷۵۰ ریال.

زندگی‌نامه نیما (به قلم جلالی پندری)، دومقاله از جلال آل احمد درباره نیما و بخشهایی از کتاب بدعتها و بدایع نیما یوشیچ اثر مهدی اخوان ثالث، و نیز نقل قولهایی از نویسندگان و شاعران ایرانی درباره ارزش و ابعاد گوناگون کار نیما یوشیچ، مطالب مقدماتی این کتاب را تشکیل می‌دهد. پیکره کتاب شامل ۵۵ قطعه شعر از آثار نیماست.

● داستان ایرانی

(۱۳۸) آذر، امیرهوشنگ. *گذرند بندهای آس و پاس (زمان سیاسی)*. بی‌جا. ناشر: نویسنده. ۱۳۶۹ [توزیع ۱۷۰]. ۳۰۰ ص. ۱۵۰۰ ریال.

(۱۳۹) اسعدی، محمود. *واگوبه (مجموعه داستان)*. تهران. انتشارات کیهان. ۱۳۷۰. ۸۳ ص. ۳۰۰ ریال.

(۱۴۰) ایرانی، ناصر. *راز جنگل سبز*. نقاشی از ایرج خانیاپایور. تهران. دفتر نشر فرهنگ اسلامی. ۱۳۷۰. ۱۱۴ ص.

(۱۴۱) بی‌نیاز، فتح‌الله. *دردناک‌ترین داستان عالم*. تهران. نشر توسعه. ۱۳۷۰. ۵۱۷ ص. ۷۸۵ ریال.

(۱۴۲) روانی‌پور، منیر. *افسانه‌ها و باورهای جنوب (مجموعه متل)*. تهران. نشر نجوا. ۱۳۶۹ [توزیع ۱۷۰]. ۱۵۲ ص. ۶۰۰ ریال.

(۱۴۳) ساعدی، غلامحسین. *غریبه در شهر*. تهران. اسپرک. ۱۳۶۹

نمایش فراز و نشیبهای این وضع در شرایط گوناگون سیاسی اجتماعی از طریق ارائه ارقام و آمار مربوط به تجارت خارجی ایران در آن زمان از جمله اطلاعاتی است که کتاب در اختیار خوانندگان خود می‌گذارد. این کتاب ترجمه رساله‌ای است که دانشگاه فلوریدا در سال ۱۹۶۵ منتشر کرده است.

۱۶۰) جمال‌الدین محمدبن واصل. تاریخ ابویان. ترجمه پرویز آتابکی، ویراسته مرتضی کاخی. تهران. سازمان انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی. ۱۳۶۹ [توزیع ۷۰]. ۳۹۰ ص. فهرست راهنما. ۳۲۰۰ ریال.

کتاب حاضر ترجمه‌ای است از مجلد چهارم کتاب مفرج الکروب فی اخبار بنی ایوب اثر جمال‌الدین محمدبن واصل (متولد ۶۰۴ ق). نگارنده کتاب که خود شاهد بخشی از تاریخ پرماجرایی ابویان بوده در این کتاب بیشتر به مسائل ایران و حمله مغول و درگیریهای آن زمان در ایران پرداخته است. ۱۶۱) محرابی، معین‌الدین. کلمة الله هی العلیا (دختر فضل الله نعیمی حروفی) بانوی انقلابی و گمنام از قرن نهم. کلن (آلمان). نشر رویش. ۱۳۷۰ (۱۹۹۱). ۱۳۳ ص. فهرستها.

نویسنده ابتدا مختصراً به شرح احوال و آراء و عقاید فضل‌الله نعیمی پرداخته و ضمن مقایسه عقاید حروفیان با قرامطیان و سربداران، در این باره که تفکر حروفی در واقع انشعابی از تفکر شیعه است بحث کرده است. وی سپس جنبش حروفیان را پس از مقتول شدن نعیمی دنبال کرده و واکنشهای آنان را، که قرین با درگیری داخلی به دنبال مرگ تیمور بود، بررسی کرده است. بررسی زندگی کلمة الله هی العلیا، و قیام حروفیان که به پیشوایی وی صورت گرفت و نیز مقتول شدن وی (۸۴۵ ق) موضوع بحثهای بعدی نویسنده است.

۱۶۲) مک‌لین، فیتس روی. شیخ شامل داغستانی. ترجمه و تلخیص از کاوه بیات. تهران. دفتر پژوهشهای فرهنگی. ۱۳۷۵. ۱۴۲ ص. مصور. فهرست راهنما. ۱۲۸۰ ریال.

کتاب حاضر، که در واقع بخشی است از کتاب بزرگتری که حاوی سفرنامه قفقاز نویسنده است، ضمن اشاره به چگونگی آغاز توسعه و پیشروی امپراتوری روس در قفقاز و کوتاه شدن دست ایران و عثمانی از منطقه، مراحل مختلف مقاومت مسلمانان شمال قفقاز را در برابر روسها اجمالاً بررسی کرده است. مترجم برای روشن کردن زمینه تاریخی و فرهنگی این تحولات و نیز معرفی اوضاع جغرافیایی، اقوام، زبانها، وضعیت اجتماعی، و عاقبت نهضت توضیحاتی را در مقدمه کتاب آورده است.

۱۶۳) مهدی نیا، جعفر. نخست‌وزیران ایران. ج ۴: زندگی سیاسی سیدضیاءالدین طباطبایی. تهران. انتشارات بانوس. ۱۳۶۹ [توزیع ۷۰]. ۸۷۷ ص. مصور. نمونه سند. فهرست راهنما. ۴۵۰۰ ریال.

کتاب حاضر به بررسی زندگی و احوال سیدضیاءالدین طباطبایی، از طرفداران سیاستهای انگلیس و قرارداد ۱۹۱۹ ایران و انگلیس اختصاص دارد. این نویسنده پیش از این زندگی سه نخست‌وزیر دیگر ایرانی (رزم‌آرا، قوام‌السلطنه، و علی امینی) را بررسی کرده است.

۱۶۴) یغمائی، حسن. تاریخ دولت صفاریان. تهران. دنیای کتاب. ۱۳۷۰. ۳۱۷ ص. فهرست اعلام. مصور. ۲۵۰۰ ریال.

● جهان

۱۶۵) تیلر، ای. جی. بی. عظمت و انحطاط اروپا. ترجمه هرمز عبداللهی. ویراسته بهاء‌الدین خرمشاهی. تهران. سازمان انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی. ۱۳۷۰. شانزده + ۵۲۶ ص. فهرست راهنما. شمیز ۲۹۰۰ / زرکوب ۳۹۰۰ ریال.

نویسنده تاریخ سیاسی اروپا را از دوران ناپلئون تا اواسط قرن ۲۰ شرح داده است. کتاب حاضر از روی متن انگلیسی ۱۹۸۳ ترجمه شده است. ۱۶۶) رید، جان. مکزیک در آتش. ترجمه فیروز فیروزنیا. تهران. انتشاراتی اندیشه. ۱۳۶۹ [توزیع ۷۰]. ۲۷۲ ص. ۱۳۰۰ ریال.

نویسنده این کتاب در سال ۱۹۱۳ به عنوان خبرنگار روزنامه در مکزیک حضور داشت و از اعضای گروهی بود که به سرکردگی پانچو ویلامی جنگیدند. کتاب حاضر شرح گزارشهای مستقیم او از انقلاب مکزیک است. از این

۱۵۶) میشیما، یوکیو. مرگ در نیمه تابستان و داستانهای دیگر. ترجمه هرمز عبداللهی. تهران. انتشارات معین. ۱۳۶۹ [توزیع ۷۰]. ۲۷۸ ص. مجموعه چند داستان است از یوکیو میشیما (۱۹۷۰-۱۹۲۵)، نویسنده برجسته ژاپنی. هنری میلر، نویسنده امریکایی، پس از خودکشی میشیما، رساله‌ای با عنوان «تاملی بر مرگ میشیما» نگاشت که خواندن آن برای آشنایی بیشتر با افکار میشیما و حال و هوای داستانهای وی سودمند است. این رساله به ترجمه بهاء‌الدین خرمشاهی در کتاب شیطان در بهشت (تهران، تندر، ۱۳۶۷)، چاپ شده است.

باستان‌شناسی

۱۵۷) رواسانی، شاپور. جامعه بزرگ شرق. تهران. نشر شمع. ۱۳۷۰. ۴۷۰ ص. مصور. نقشه. ۲۲۰۰ ریال.

مؤلف کتاب معتقد است که جامعه بزرگ شرق سرزمینی است که حدود آن از سند تا نیل و از کناره‌های آمودریا و سواحل جنوبی دریای سیاه و سواحل شرقی مدیترانه تا سواحل جنوبی خلیج فارس را دربرمی‌گیرد و مرز میان کشورها و مناطق این سرزمین وسیع، مرزهای سیاسی و استعماری هستند که از قرن ۱۹ و پس از آن تعیین شده‌اند. نه مرزهای قومی و فرهنگی. او در این تحلیل با استناد به مدارک باستان‌شناختی، مردم‌شناختی و غیره می‌کوشد قومیت، فرهنگ و نکات مشترک ساختار اجتماعی و تاریخی این جوامع را نشان بدهد و ثابت کند که اقوام و گروههای انسانی ساکن این سرزمین طی هزاران سال زندگی مشترک کلتی یگانه و تقسیم‌ناپذیر را به وجود آورده‌اند. سخن در باب جامعه بزرگ شرق در این کتاب به دوره پارسیان خاتمه می‌یابد. ضرورت اندیشیدن به «ایالات متحده شرق بزرگ» و تشکیل آن، از نظر این نویسنده، گامی است در جهت استقرار عدالت اجتماعی در کل جهان.

تاریخ

● آسیا

۱۵۸) استوارت، ریچارد. در آخرین روزهای رضاشاه (تهاجم روس و انگلیس به ایران در شهریور ۲۳۲۰). ترجمه عبدالرضا هوشنگ مهدوی (و کاوه بیات). تهران. ناشر: مترجمان (بخش از: نشر نو). ۱۳۷۰. ۴۵۷ ص. مصور. نقشه. فهرست اعلام. ۲۶۰۰ ریال.

کتاب حاضر کوششی است برای تفسیر و تحلیل واقعه هجوم نیروهای بریتانیا و شوروی در شهریور ۱۳۲۰ (اوت ۱۹۴۱) به ایران و پیامدهای آن. نویسنده همچنین از نظر حقوقی و اخلاقی به این مسئله پرداخته که یک ضرورت عاجل استراتژیک تحت چه شرایطی می‌تواند تجاوز نظامی بر ضد یک دولت بی طرف را توجیه کند.

۱۵۹) آنتنر، مروین ل. روابط بازرگانی روس و ایران (۱۸۲۸-۱۹۱۴). ترجمه احمد توکلی. تهران. موقوفات دکتر محمود افشار یزه‌ی. ۱۳۶۹ [توزیع ۷۰]. ۱۶۹ ص. جدول. ۸۰۰ ریال.

نویسنده در این رساله روابط بازرگانی دو کشور ایران و روسیه را از زمان عقد پیمان ترکمانچای (۱۸۲۸) تا آغاز جنگ جهانی اول (۱۹۱۴) بررسی کرده است. مقایسه ضمنی وضع تجارت دو کشور روسیه و انگلیس با ایران و نیز

۱۷۴) نیکسون، ریچارد. رهبران بزرگ تاریخ. ترجمه جعفر ثقة‌الاسلامی. تهران. جاویدان. ۱۳۷۰. ۴۶۴ص. مصور. ۴۲۰۰ ریال. نویسنده، که چندین سال رئیس‌جمهور آمریکا بود، با این اعتقاد که آهنگ حوادث و وقایع تاریخی را می‌توان در افکار و اعمال مردان و رهبران بزرگ تاریخ مشاهده کرد به شرح احوال و توصیف اعمال و تاکتیک‌های مردان بزرگ تاریخ معاصر جهان و نیز بیان خاطرات خود از آنان پرداخته است. چرچیل، دوگل، خروشچف، ادناتر، چونن‌لای، نکرومه، سوکارنو، نهرو، بن‌گوریون، گلدامایر، مک‌آرتور، سادات و فیصل از جمله افرادی هستند که نیکسون در این کتاب به آنها پرداخته است.

جغرافیا

۱۷۵) خاماچی، بهروز. فرهنگ جغرافیایی آذربایجان شرقی (مناطق مهم جغرافیایی). تهران. سروش. ۱۳۷۰. ۵۳۲ص. مصور. نقشه. ۵۵۰۰ ریال.

نویسنده نکات بسیاری را درباره جغرافیای آذربایجان شرقی جمع‌آوری و به شیوه الفبایی در مدخل‌های خاصی گنجانده است. برخی از مدخل‌های این فرهنگ بسیار طولانی و برخی نیز بسیار کوتاه است. مثلاً مدخل «آذربایجان» ۱۴۰ صفحه و مدخل «آبرس» تنها سه سطر است. وجود یک فهرست اعلام می‌توانست راهنمای بسیار سودمندی در یافتن انبوه اطلاعاتی باشد که در این فرهنگ گرد آمده است.

۱۷۶) طویلی، عزیز. تاریخ جامع بندرانزلی. ج ۱. با مقدمه و ویرایش شهبانعلی رنگچی. بی‌جا. ناشر: مؤلف. ۱۳۷۰. ل ۱۰۲۵ص. مصور. نقشه. نمودار. نمونه‌سند.

مؤلف کوشیده است تصویر جامعی از مسائل تاریخی، جغرافیایی و جامعه‌شناسی بندرانزلی در گذشته و حال به دست دهد. ظاهراً این کتاب نخستین مجلد از مجموعه‌ای ۸ جلدی است که قرار است به تدریج در ۵۰۰۰ صفحه انتشار یابد.

۱۷۷) مدرس‌زاده، سیدمحمد حسین. ایرکوه و راه ابریشم (بررسی عوامل جغرافیایی مؤثر و تحولات اکوسیستم). اصفهان. فیروز نشر سپاهان. ۱۳۷۰. ۱۲۲ص. مصور. نقشه. جدول. ۶۰۰ ریال.

ایرکوه شهری است از توابع استان یزد، واقع در فلات مرکزی ایران و در مجاورت کویری به نام کفه ایرکوه، که از شمال به باتلاق گاوخونی، از شرق به شهر بابک کرمان و از جنوب به یوانات آباده و از غرب به شهرهای اصفهان محدود می‌شود. کتاب حاضر به بررسی مسائل جغرافیایی و جغرافیای انسانی این منطقه اختصاص دارد.

جزوات و تک‌نگاریها

۱۷۸) [سازمان خواروبار جهانی]. صید به روش پورساین یا پیاله‌ای با استفاده از قایق‌های کوچک. ترجمه غلامپور. تهران. معاونت صید و امور صیادان - مدیریت آموزش و ترویج. ۱۳۶۹ [توزیع ۷۰]. چهار + ۱۲۰ص. مصور. ۵۰۰ ریال.

۱۷۹) مرکز آمار ایران. خلاصه آمارهای پایه‌ای کشور. تهران. سازمان برنامه و بودجه. ۱۳۶۹ [توزیع ۷۰]. (شماره ۸). دو + ۵۵ص. نمودار. نقشه. جدول.

توضیح

در شماره پیش در معرفی کتاب دوربین عکاسی، اثر آنسل آدامز و رابرت بیکر (ترجمه پیروز سیار، انتشارات سروش، ۱۳۷۰) نویسندگان آمریکایی این کتاب را به نادرست فرانسوی ذکر کردیم. این کتاب در اصل به انگلیسی نگاشته شده و ترجمه حاضر از روی متن ترجمه شده فرانسوی آن صورت گرفته است.

نویسنده کتاب دیگری نیز با عنوان ده روزی که دنیا را تکان داد به فارسی ترجمه و منتشر شده است.

۱۶۷) کندی، پال. ظهور و سقوط قدرتهای بزرگ. کتاب دوم: استراتژی و اقتصاد در عصر صنعتی. ترجمه ناصر موفقیان. تهران. سازمان انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی. ۱۳۷۰. ۳۲۸ص. نقشه. جدول. ۱۸۰۰ ریال.

۱۶۸) کیتو، اچ. اف. یونانیان. ترجمه سیامک عاقلی. تهران. نشر گفتار. ۱۳۷۰. ۴۳۷ص. مصور. نقشه. فهرست راهنما. ۳۴۰۰ ریال.

کتاب حاضر اطلاعات بسیاری را درباره فرهنگ و تاریخ یونان باستان، از حدود نیمه سده هفتم قبل از میلاد تا فتوحات اسکندر در نیمه دوم سده چهارم میلادی، در اختیار می‌گذارد. این کتاب تاکنون در اروپا و آمریکا نزدیک به چهل بار تجدید چاپ شده است و از بهترین منابع عمومی در معرفی تاریخ و تمدن یونان محسوب می‌شود.

زندگینامه، خاطرات، سفرنامه

۱۶۹) [ابن عربشاه]. زندگی شگفت‌آور تیمور. ترجمه علی نجاتی. تهران. شرکت انتشارات علمی و فرهنگی. ۱۳۷۰. ۳۵۸ص. فهرستهای راهنما. ۱۳۰۰ ریال.

این کتاب ترجمه‌ای است از کتاب عجایب‌المقدور فی اخبار تیمور. ۱۷۰) المیلی، محمد. ابن بادیس و الجزایر. ترجمه حسن یوسفی اشکوری. تهران. یادآوران. ۱۳۷۰. ۲۴۷ص. فهرست اعلام.

عبدالحمید بن محمدالمصطفی بن بادیس صنهاجی (۱۹۴۰-۱۸۸۹) معروف به ابن بادیس، از عالمان و متفکران اصلاح طلب و نوگرای مسلمان الجزایری و از سردمداران نهضت ضد استعمار فرانسه در الجزایر بود. بخش اول کتاب حاضر به بررسی و تبیین آثار و افکار ابن بادیس اختصاص دارد، و بخش دوم آن شامل گزیده‌ای است از نوشته‌های او. چنانکه در مقدمه کتاب می‌خوانیم، ابن بادیس از نظر فکری و روش اصلاح طلبی، آمیزه‌ای است از سیدجمال، عبده و سیدمحمد رشید رضا.

۱۷۱) سینوهه، ژیلبر. راه اصفهان (سرگذشت ابن سینا). ترجمه عبدالرضا هوشنگ مهدوی. تهران. گفتار. ۱۳۶۹. [توزیع ۷۰]. ۵۸۳ص. ۳۴۰۰ ریال.

۱۷۲) مصور رحمانی، غلامرضا. کهنه سرباز. ج ۲: سفرنامه. تهران. مؤسسه خدمات فرهنگی رسا. ۱۳۷۰. ۳۱۶+۱۰ص. مصور [بدون صفحه‌شماره]. ۱۷۵۰ ریال.

این کتاب به شرح خاطرات نویسنده از مسافرت‌هایش به بعضی از مناطق شوروی، آمریکا، شبه‌قاره هندوستان، افغانستان، چین و ترکیه اختصاص دارد. برخلاف عنوان و تصویر روی جلدش، این کتاب ربط چندانی به ارتش و نقش آن در تاریخ معاصر ایران ندارد.

۱۷۳) موسوی مدرس بهبهانی، سیدعلی. حکیم استرآباد، میرداماد. تهران. انتشارات اطلاعات. ۱۳۷۰. چهار + ۳۸۳ص. فهرستهای راهنما. ۱۰۰۰ ریال.

نویسنده در این کتاب به شرح احوال، افکار و آثار میرداماد (۱۰۴۱-۹۶۹ق)، از دانشمندان شیعه عصر صفوی پرداخته است.

این شماره یادنامه شادروان دکتر محمدحسین مشایخ فریدنی است و به کوشش بهاء الدین خرمشاهی منتشر شده است: «گفت و گو با استاد محمدحسین مشایخ فریدنی [به نقل از کیهان فرهنگی]»، «نمونه‌ای از مقالات دکتر مشایخ فریدنی در دایرةالمعارف تشیع»، و مقالاتی از آزمون‌دهنده مشایخ فریدنی، ایرج گل‌سرخ، بهاء الدین خرمشاهی، احمد بیرشک، منصوره (شیوا) کاویانی، و اصغر دادبه و دیگران.

نشریات علمی و فرهنگی

● **کلك** (شماره ۱۸ و ۱۹، شهریور و مهر ۱۳۷۰).
ازجمله مقالات خواندنی این شماره مقاله‌ای است با عنوان «شب تاریک و بیم موج و...» از دکتر علی رواقی در پاسخ به نقدی که احمد شاملو چندی پیش بر دیوان حافظ چاپ استاد خانلری نوشته بود. «گفتارهایی درباره سیاست و توسعه فرهنگی»، «نامه سرگشاده هاول به انجمن جهانی قلم»، و مقالاتی دیگر از جلال خالقی مطلق، مصطفی رحیمی، سیروس سهامی و دیگران، مطالب این شماره کلك را تشکیل می‌دهد.

- **ادبستان** (شهریور ۱۳۷۰).
- «پلبشوی فرهنگ نویسی»، «نامه منتشر نشده‌ای از جلال آل احمد»، «از ورای خاطرات گوناگون» (پای صحبت استاد احمد آرام).
- **آینده** (شماره ۶۲ و ۶۳، مهر ۱۳۷۰).
- «آینده چپ بعد از توفان»، «گفت و گو با جمال میرصادقی و فریدون ناصری»، «درباره تئوری رمان»، «ویرجینیا وولف، انقلابی یا بورژوا».
- **بررسیهای بازرگانی** (سال ۵، شماره ۵، مهر ۱۳۷۰).
- «تورم، نقدینگی و ارز»، «بازار جهانی آلومینیوم طی سالهای ۱۹۷۸-۸۷»، «اهداف و سیاستهای مناطق پردازش صادرات در کره جنوبی».

● **کیمیا** (سال ۴، شماره ۴، تیر ۱۳۷۰).
«آینده صنایع شیمیایی و بیوتکنولوژی»، «نگرشی به برخی از کانیهای صنعتی»، «بررسی صنعت هیدروکینون و تولید آن در ایران».

● **بهبام** (سال ۱، مرداد ۱۳۷۰)

این شماره کیهان فرهنگی یادواره خواجه‌سید محمود شاهرخی، حسین رزمجو، علیرضا ذکاوتی قراگزلو، سید محمد حسینی، میرجلال‌الدین کزازی، ایرج گل‌سرخ، جابر عناصری، ازجمله نویسندگان مقالات این شماره کیهان فرهنگی هستند.

- **بهبام** (سال ۱، مرداد ۱۳۷۰)
- «وسعت شیوع ایدز در ایران»، «روانشناسی تغذیه»، «آیا می‌توان دندان کاشت».
- **چیستا** (سال ۹، شماره ۱، مهر ۱۳۷۰).
- «پروستریکا، گفتگویی با گورباچف»، «وردی، آهنگساز مردم»، «شناخت مکتبهای ادبی»، «ساختار تفکر هنری».
- **حسابدار** (شماره ۷۹-۸۰، شهریور و مهر ۱۳۷۰).
- این شماره حسابدار ویژه مالیات است: «مالیات و قضیه مالیات»، «حسابداری و قانون در ایران»، «قوانین مالیاتی ابزاری در جهت رشد اقتصادی».

● **ماهنامه جامعه سالم** (سال ۱، شماره ۲، مهر ۱۳۷۰).
«دنیای سوم و سیاست اندیشیده آمریکا»، «وحدت دنیای اول و مسائل دنیای دوم»، «بازگشت متخصصان»، «آستارا آب گرفته است».

- **مجله پژوهشهای تربیتی** (دوره جدید، سال ۱، شماره ۱، بهار ۱۳۷۰) از انتشارات دانشگاه تربیت معلم.
- «پردازش اطلاعات در یادگیری»، «بررسی برخی از مسائل آموزش و پرورش»، «خلاقیت و بیان».
- **مشکوة** (شماره ۳۰، بهار ۱۳۷۰) از انتشارات آستان قدس رضوی.
- «معرفی تفسیر مجمع البیان»، «اعجاز علمی در قرآن»، «کعبه از آن دولت خاصی نیست».
- **نشریه دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه تبریز** (سال ۳۳، شماره ۴، مسلسل ۱۳۷، زمستان ۱۳۶۹).
- «نگرشی نو به داستان رستم و سهراب»، «حامدی اصفهانی و کلیات او»، «چامسکی: خردگرایی و تجربه‌گرایی».

● **نمای تربیت** (دوره جدید، جلد ۱، شماره ۱، تابستان ۱۳۷۰).
فصلنامه تربیتی یونسکو.

- **دانش و فن** (شماره ۵۵، شهریور ۱۳۷۰).
- «سیمین دانشور: خاتون غمگین ادبیات ایران»، «صفحات ویژه درگذشت آل احمد، اخوان، شهریار و صمد بهرنگی»، «شب شعر شاعران خطه جنوب»، «استقلال و پیروزی: افتخارآفرینان فوتبال ایران».
- **ریزپردازنده** (سال ۱، شماره ۸-۹، ۱۳۷۰).
- «تبلور اطلاعات در تکنولوژی»، «تکامل ایرکامپیوترها»، «آشنایی با ترانسپیوتر»، «موسیقی کامپیوتری».

● **نشریه دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه تبریز** (سال ۳۳، شماره ۴، مسلسل ۱۳۷، زمستان ۱۳۶۹).

- **فرهنگ** (کتاب هشتم، بهار ۱۳۷۰) از انتشارات مؤسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی.

آخرین شماره این مجله در ایران حدود ۱۰ سال پیش منتشر شد. این مجله از این پس به سرپرستی دکتر علی شریعتمداری و با ویراستاری محمدحسین کشاورز منتشر خواهد شد. متأسفانه نوع کاغذ و صفحه‌بندی مجله کیفیت خوبی ندارد. «قوم‌مداری در تعلیم و تربیت»، «آینده برنامه‌ریزی آموزشی»، «سیستمهای آموزشی»، «تجدید سازمان تربیت معلم در اتحاد جماهیر شوروی» ازجمله مقاله‌های این شماره است.